

Veelgestelde vragen – en de antwoorden bij het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Versie 10/8/2016
Schooljaar 2016-2017

Inhoud

1.	Informatie vinden?	3
2.	Samenvattende tabel.....	4
3.	Alternerende opleidingen - toepassingsgebied.....	9
4.	Overzicht types overeenkomsten.....	11
4.1	Types overeenkomsten in het stelsel van leren en werken	11
4.2	Types overeenkomsten voor Schoolbank op de werkplek en toekomstig duaal leren.....	12
4.3	specifieke verduidelijkingsvragen i.v.m. de overeenkomsten.....	13
5.	Duurtijd van opleidingen, trajecten en leerdoelen	17
6.	Welke jongeren?.....	19
7.	Voorwaarden ondernemingen en mentoren	21
8.	De Proeftijd.....	24
9.	De schorsing van de overeenkomst.....	25
10.	De beëindiging van de overeenkomst	25
11.	Vakantieregeling	26
11.1	Vakantieregeling OAO.....	26
11.2	Vakantieregeling OAO en openbare/lokale besturen	28
11.3	Vakantieregeling stageovereenkomst	28
11.4	Vakantieregeling DA	28
11.5	Vakantiewerk mogelijk?.....	28
12.	Vergoedingen.....	29
12.1	Principes en hoogte van de vergoeding.....	29
12.2	Vragen bij de vergoeding	30
12.3	kosten voor een werkgever bij OAO	33
13.	Sociale bepalingen	35
13.1	Belastingen	35
13.2	Fiscaal ten laste.....	35
13.3	Incentives (mentorkorting, start-stagebonus).....	35
13.4	Kinderbijslag.....	37
13.5	Nachtarbeid	37
13.6	Overuren.....	38

13.7	Rechtenopbouw sociale zekerheid	38
13.8	Reiskosten.....	39
13.9	Verplichte sociale documenten (dimona, RSZ, loonbriefje, belastingsfiche, de individuele rekening).....	40
13.10	Weerverlet.....	41
13.11	Ziekte	41
13.12	Zondagswerk.....	43
14.	Welke documenten moeten scholen/leerlingen/bedrijven ondertekenen?	45
15.	Begeleiding.....	45
16.	Modelovereenkomsten	46

1. Informatie vinden?

Erkennen van bedrijven, registreren van overeenkomsten

- Via www.werkplekduaal.be kan u de nodige informatie vinden alsook inloggen voor de erkenningstool bedrijven en het opladen van de overeenkomsten binnen alternerende opleidingen (leren en werken alsook schoolbank op de werkplek).
- Voor aanvragen op papier kan u terecht bij het Vlaams partnerschap duaal leren
Syntra Vlaanderen
Kanselarijstraat 19
1000 Brussel
Of via duaalleren@syntravlaanderen.be

Vragen

duaalleren@syntravlaanderen.be

2. Samenvattende tabel

In deze tabel geven we algemene info over de verschillende overeenkomsten die mogelijk zijn in het huidige stelsel van Leren en Werken (DBSO en leertijd), opleidingen in het proefproject Schoolbank op de werkplek en in de toekomstige duale opleidingen. Hierbij geven we de info zoals die voorzien is in het decreet op de overeenkomst. Afwijkingen die voorzien zijn voor het proefproject Schoolbank op de werkplek werden in het blauw aangeduid.

	Stageovereenkomst AO	Overeenkomst alternerende overeenkomst (OAO)	Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA)
Toepassingsgebied	De stageovereenkomst wordt gebruikt: - als er gedurende een schooljaar in een duale opleiding minder dan 20u op een reële werkplek wordt gewerkt (dit geldt voor bepaalde opleidingen in Schoolbank op de werkplek en het toekomstig duaal leren; dit geldt niet voor opleidingen in DBSO of leertijd).	De OAO wordt gebruikt: - als er gedurende een schooljaar in een duale opleiding 20u of meer op de reële werkplek wordt gewerkt (dit geldt voor bepaalde opleidingen in Schoolbank op de werkplek, voor het toekomstige duaal leren, voor opleidingen binnen 'leren en werken' in Syntra- leertijd én in DBSO ¹).	De DA wordt gebruikt in de volgende situaties: - in sectoren waar de sociale maribel gebruikt kan worden - voor niet-duale opleidingen in het DBSO waar er minder dan 20u gewerkt wordt op de reële werkplek.
Verloning	De leerling krijgt geen verloning	De leerling krijgt een leervergoeding, die een percentage is van het nationaal gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen (GGMMI). Concreet zijn er drie scenario's, naargelang de competenties en ervaring van de jongere: 1. 29% van het GGMMI = €444,3 per maand	De leerling krijgt een loon; de hoogte hangt af van de CAO in de sector.

¹ Dit geldt voor opleidingen waarvan de overeenkomst start vanaf 1 september 2016. Tot en met 31 augustus 2016 kunnen de bestaande overeenkomsten nog gebruik worden (zoals ILW, BIO, leerovereenkomst...).

		<p>2. 32% van het GGMMI = €490,30 per maand</p> <p>3. 34.5% van het GGMMI = € 528,60 per maand</p>	
Vakantie	De jongere heeft recht op alle normale schoolvakanties	De leerling heeft recht op 20 onbetaalde vakantiedagen, die aangevuld kunnen worden met 20 wettelijk betaalde vakantiedagen. De betaalde vakantiedagen worden opgebouwd o.b.v. tewerkstelling in het voorgaande jaar.	De vakantie-regeling volgt de arbeidsovereenkomstenwetgeving of m.a.w. volgt de regeling van het bedrijf/sector
		Een uitzondering hierop zijn de lokale en openbare besturen: zij hebben een eigen regeling	
	<p>In het kader van het proefproject Schoolbank op de werkplek moet de vigerende verhouding tussen vakantie en opleiding (zowel op school als op de werkvloer) gerespecteerd worden. Dit impliceert dat de jongeren die meestappen in het proefproject, evenveel verlof moeten hebben als leerlingen in een niet duale opleiding van dezelfde onderwijsvorm;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit impliceert dat jongeren in een duale opleiding in het voltijds evenveel vakantie hebben als in een niet-duale voltijdse opleiding. Dit wil niet zeggen dat er niet in vakantieperiodes gewerkt kan worden; als er echter in een vakantieperiode gewerkt wordt, moeten deze dagen op een ander moment gecompenseerd worden. • Voor een duale opleiding in het stelsel van leren en werken geldt ook dat de jongere evenveel vakantie heeft als een niet-duale opleiding in het leren en werken; aangezien jongeren in het niet-duale leren en werken vaak ook in de vakantie werken, kan dit ook voor jongeren in een duale opleiding uit het stelsel leren en werken. 		

Vakantiewerk	Leerlingen die met een stageovereenkomst tewerkgesteld zijn, kunnen vakantiewerk doen ² .	Leerlingen die met een OAO tewerkgesteld zijn, kunnen geen vakantiewerk doen, ook niet in de vakantie die volgt op het afronden van een opleiding.	Leerlingen die met een DA tewerkgesteld zijn, kunnen geen vakantiewerk doen, ook niet in de vakantie die volgt op het afronden van een opleiding.
Sociale rechten opbouwen	De leerling bouwt geen sociale rechten op.	<p>Leerlingen die tewerkgesteld worden met een OAO bouwen sociale rechten op. Concreet gaat het om de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De tijd die de leerling werkt met een OAO, vanaf januari van het jaar waarin hij 19 wordt, wordt meegenomen voor de berekening van zijn pensioen. - De tijd die de jongere werkt met een OAO kan (gedeeltelijk of volledig) in mindering gebracht worden van de beroepsinschakelingstijd; dit is een periode van 310 dagen die jongeren moeten doorlopen voordat ze recht hebben op een uitkering. - De leerling kan ziekte-uitkering ontvangen bij ziekte (indien wachttijd is ingevuld of hij daarvan vrijgesteld is) - De leerling komt in aanmerking voor werkloosheidsuitkeringen bij schorsing omwille van tijdelijke werkloosheid (overmacht, slecht weer,...). 	<p>Leerlingen die tewerkgesteld worden met een DA bouwen sociale rechten op. Concreet gaat het om de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De tijd die de leerling werkt met een DA, vanaf januari van het jaar waarin hij 19 wordt, wordt meegenomen voor de berekening van zijn pensioen. - De tijd die de jongere werkt met een DA wordt in mindering gebracht worden van de beroepsinschakelingstijd; dit is een periode van 310 dagen die jongeren moeten doorlopen voordat ze recht hebben op een uitkering. - De leerling kan ziekte-uitkering ontvangen bij ziekte (indien wachttijd is ingevuld of hij daarvan vrijgesteld is) - De leerling komt in aanmerking voor werkloosheidsuitkeringen bij schorsing omwille van tijdelijke werkloosheid (overmacht, slecht weer,...)

² FOD WASO geeft aan dat binnen een stageovereenkomst met nadruk op werkplekleren en studentenjob niet kan; een opening wordt echter gelaten voor een voltijdse school; wat betekent dat met een stageovereenkomst in combinatie met DBSO of leertijd studentenarbeid niet kan; in combinatie met “voltijds” wel. De kabinetten onderwijs en werk engageerden zich om deze problematiek aan te kaarten bij de FOD WASO.

Fiscaliteit	Belastingen	Leerlingen betalen geen belastingen.	De vergoeding vanuit de OAO komt onder de rubriek bezoldigingen. De leerling betaalt in de meeste gevallen geen belastingen. Er wordt geen belasting betaald wanneer de jaarlijkse leervergoeding samen met het vakantiegeld en verminderd met de forfaitaire beroepskosten, niet hoger is dan 7 420 euro netto voor het aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016). Wanneer de leerling geen aangifteformulier ontvangt, dan dient hij dat aan te vragen uiterlijk voor 1 juni volgend op het jaar waarin hij zijn inkomsten verwierf.	Of de leerlingen belastingen moeten betalen, hangt af van de hoogte van zijn loon. Er wordt geen belasting betaald wanneer de jaarlijkse bezoldiging samen met het vakantiegeld en verminderd met de forfaitaire beroepskosten, niet hoger is dan 7 420 euro netto voor het aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016). Wanneer de leerling geen aangifteformulier ontvangt, dan dient hij dat aan te vragen uiterlijk voor 1 juni volgend op het jaar waarin hij zijn inkomsten verwierf.
	Fiscaal ten laste	Leerling die tewerkgesteld wordt met een stageovereenkomst AO blijft fiscaal ten laste van de ouders.	Een leerling kan voor het aanslagjaar 2017 als persoon ten laste van zijn ouders worden beschouwd indien de nettobestaansmiddelen van de leerling in 2016 niet meer dan 3 140 euro netto bedragen. Dit stemt overeen met een brutobedrag van 3 925 euro. Voor een alleenstaande ouder wordt dit bedrag verhoogd tot 4 530 euro netto of 5 662,5 euro bruto. Het begrip 'bestaansmiddelen' is zeer breed. Het gaat om alle regelmatig of toevallig verworven inkomsten. Er gelden wel een aantal vrijstellingen. Zo telt bijvoorbeeld de eerste schijf van 3 140	Een leerling kan voor het aanslagjaar 2017 als persoon ten laste van zijn ouders worden beschouwd indien de nettobestaansmiddelen van de leerling in 2016 niet meer dan 3 140 euro netto bedragen. Dit stemt overeen met een brutobedrag van 3 925 euro. Voor een alleenstaande ouder wordt dit bedrag verhoogd tot 4 530 euro netto of 5 662,5 euro bruto. Het begrip 'bestaansmiddelen' is zeer breed. Het gaat om alle regelmatig of toevallig verworven inkomsten. Een overzicht van inkomsten die niet meetellen is terug te vinden op :

euro onderhoudsuitkeringen niet mee om de bestaansmiddelen te berekenen. Dit alles maakt dat een leerling die een volledig kalenderjaar verbonden was door een OAO in de meeste gevallen niet meer als fiscaal ten laste zal beschouwd kunnen worden.

http://financien.belgium.be/nl/particulier/en/gezin/personen_ten_laste/nettobestaansmiddelen.

Het loon van de leerling hangt af van de betrokken cao en het aantal uren dat hij/zij werkt met een DA.

Als een leerling een volledig jaar met een DA werkt, is de kans reëel dat hij niet meer als fiscaal ten laste beschouwd kan worden.

3. Alternerende opleidingen - toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding heeft betrekking op

1. **Het huidig stelsel van leren en werken.** In het huidige stelsel van leren en werken kan op verschillende manieren aan het voltijds engagement voldaan worden.

Tot 31 augustus 2016 geldt voor leertijd de leerovereenkomst, de leerverbintenis.

Tot 31 augustus 2016 geldt voor het DBSO:

- a) elke vorm van reguliere al dan niet bezoldigde tewerkstelling op basis van een overeenkomst die zich ontleent aan een wet, decreet of besluit, bv. een deeltijdse arbeidsovereenkomst, een werknemersleercontract, een contract individuele beroepsopleiding, een beroepsinlevingsovereenkomst, een interimcontract, een contract thuishelper ...;
- b) het volgen van een sportgerelateerde opleiding DO, waarbij de opleiding enerzijds een duidelijke beroepskwalificatie moet hebben die op zijn minst minimale aansluiting vindt bij de beoefende sport en anderzijds georganiseerd wordt in overleg met en na formele instemming van een erkende sportfederatie;
- c) het vrijwilligerswerk, zoals bij wet bepaald;
- d) het tijdelijk volgen van een bijkomende opleiding (buiten DO) of cursus die specifiek gericht is op het verhogen van de tewerkstellingsperspectieven of inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, bv. een sollicitatietraining, attitudetraining, intensieve taalcursus...;
- e) het verrichten van culturele, sociale of sportactiviteiten georganiseerd door een instantie van de overheid of erkend door of namens een overheid.

Vanaf 1 september 2016 geldt voor niet -duale opleidingen leertijd de overeenkomst alternerende opleiding (OAO) en de deeltijdse arbeidsovereenkomst in functie van de Sociale Maribel in de non-profitsector.

Vanaf 1 september 2016 geldt voor niet-duale opleidingen DBSO (zie ook omzendbrief 2008/08 punt 2.2)

- a) elke vorm van reguliere tewerkstelling op basis van een overeenkomst van alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst.
In de opleidingen in het DBSO zoals opgenomen in [bijlage 3](#), kan er vanaf het schooljaar 2016-2017 enkel gewerkt worden met volgende overeenkomsten:
 - vanaf 20 u werkplekuren per week: een overeenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst in functie van Sociale Maribel in de non-profitsector;
 - bij minder dan 20 u werkplekuren per week of in functie van Sociale Maribel in de non-profitsector: een deeltijdse arbeidsovereenkomst.
- b) het volgen van een sportgerelateerde opleiding DO, waarbij de opleiding enerzijds een duidelijke beroepskwalificatie moet hebben die op zijn minst minimale aansluiting vindt bij de beoefende sport en anderzijds georganiseerd wordt in overleg met en na formele instemming van een erkende sportfederatie;
- c) het vrijwilligerswerk, zoals bij wet bepaald;
- d) het tijdelijk volgen van een bijkomende opleiding (buiten DO) of cursus die specifiek gericht is op het verhogen van de tewerkstellingsperspectieven of inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, bv. een sollicitatietraining, attitudetraining, intensieve taalcursus...;

- e) het verrichten van culturele, sociale of sportactiviteiten georganiseerd door een instantie van de overheid of erkend door of namens een overheid.

- 2. **De 7 studierichtingen in het kader van 'schoolbank op de werkplek'** die op 1/9/2016 van start gaan. Deze studierichtingen zijn door de Vlaamse Regering benoemd als "duale opleidingen".

In de opleidingen die deel uitmaken van het tijdelijke project " schoolbank op de werkplek " gelden de overeenkomsten opgenomen in punt 11 van de omzendbrief over dit tijdelijke project [SO/2016/02](#), zijnde de stageovereenkomst altemnerende opleiding en de overeenkomst altemnerende opleiding zoals vastgelegd per standaardtraject.

- 3. Het toekomstige duaal leren/ toekomstige duale opleidingen.

Concreet betekent dit ook dat de opleidingen binnen het stelsel van leren en werken weliswaar altemnerende opleidingen zijn, maar nog niet als 'duaal' benoemd zijn.

Het duaal leren van de toekomst wordt uitgetest binnen het proefproject schoolbank op de werkplek.

4. Overzicht types overeenkomsten

4.1 Types overeenkomsten in het stelsel van leren en werken

Het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding (10 juni 2016) voorziet voor het stelsel leren en werken volgende types overeenkomsten

- Voor leertijd (4 dagen werkplek/week):
 - overeenkomst alternerende opleiding (OAO)
 - deeltijdse arbeidsovereenkomst ifv sociale maribel³Dus een stageovereenkomst alternerende opleiding kan niet !
- voor DBSO – normaal economisch circuit
 - OAO (vanaf 20u reële werkplek/week)
 - Deeltijdse arbeidsovereenkomst ifv sociale maribel
 - Deeltijdse arbeidsovereenkomst (minder dan 20u op reële werkplek/week)Dus een stageovereenkomst alternerende opleiding kan niet!

Het gebruik van bovenstaande overeenkomsten is verplicht voor overeenkomsten die vanaf 1 september 2016 worden opgestart.

Met 'reële werkplek' wordt bedoeld dat het gaat om een werkplek in het bedrijf waar de leerling zijn/haar competenties aanleert. Het gaat dus niet over een lokaal binnen de school of een opleidingscentrum van de sector/het bedrijf.

Enkel indien voldaan is aan de 6 cumulatieve voorwaarden bouwt de jongere sociale rechten inzake pensioen, werkloosheidsuitkering, ziekte op. Dit is dus het geval voor de OAO.

Het gaat om de volgende voorwaarden:

- Opleiding op werkvloer en opleiding binnen onderwijs-/opleidingsinstelling vormen samen één opleidingsplan, ze zijn op mekaar afgestemd en wisselen elkaar geregeld af
- De opleiding leidt tot een beroepskwalificatie
- Het deel van de opleiding op de werkvloer heeft op jaarbasis een gemiddelde arbeidsduur van min 20u/week
- Lesdeel op jaarbasis of omgerekend naar rato van totale duur bedraagt minimum 240 uren voor leerplichtigen en minimum 150 uren voor niet-leerplichtigen
- Beide delen worden uitgevoerd in het kader van en gedekt door één overeenkomst waarbij werkgever en leerling betrokken partij zijn. Ook meerdere opeenvolgende overeenkomsten voor een opleiding kunnen. Er is een opleidingsoperator die verantwoordelijk is voor de opleiding en dit controleert.
- Er is een financiële bezoldiging voorzien voor de leerling

• ³ leerlingen kunnen een deeltijdse arbeidsovereenkomst sluiten met een onderneming uit de non-profitsector waarvoor de vermindering in het kader van de Sociale Maribel geldt. De opsomming van de paritaire comités en subcomités wordt vermeld in artikel 1,1° van het Koninklijk Besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profitsector. Het gaat hier enkel om werkplekken in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Schematisch

Overeenkomsten leren en werken (DBSO en leertijd)

≥ 20u/week gemiddeld op jaarbasis op reële werkplek (DBSO en leertijd)	<20u/week gemiddeld op jaarbasis op reële werkplek (enkel DBSO)
Overeenkomst alternerende opleiding (OAO)	/
Afwijking: <ul style="list-style-type: none"> - Deeltijdse arbeidsovereenkomst ifv sociale maribel 	Afwijking: <ul style="list-style-type: none"> - Deeltijdse arbeidsovereenkomst (gedurende overgangperiode) - Deeltijdse arbeidsovereenkomst ifv sociale maribel

4.2 Types overeenkomsten voor Schoolbank op de werkplek en toekomstig duaal leren

Het decreet voorziet voor de 7 studierichtingen in het project 'schoolbank op de werkplek' en het toekomstig duaal leren volgende types overeenkomsten

- OAO (vanaf 20u op reële werkplek)
- Stageovereenkomst alternerende opleiding indien minder dan 20u op werkplek
- Deeltijdse arbeidsovereenkomst ifv sociale maribel

Enkel indien voldaan is aan de 6 cumulatieve voorwaarden bouwt de jongere sociale rechten op. Dit betekent dus dat de stageovereenkomst – die onbezoldigd is – geen rechtenopbouw genereert.

Met 'reële werkplek' wordt bedoeld dat het gaat om een werkplek in het bedrijf waar de leerling zijn/haar competenties aanleert. Het gaat dus niet over een lokaal binnen de school of een opleidingscentrum van de sector/het bedrijf.

Binnen Schoolbank op de werkplek zal men ook de formule van de gesimuleerde werkplek uittesten. Hierbij onderscheiden we twee scenario's:

- Indien men in (het begin van) een traject uitsluitend gesimuleerd werkplek leren (buiten school) aanbiedt of deze gesimuleerde omgeving combineert met minder dan 20u op reële werkplek, wordt er een onbezoldigde stageovereenkomst afgesloten.
- Indien men reeds minstens 20u/week een reële werkplek heeft (via OAO) en er toch nog simulatiesessies plaatsvinden, dan blijft dit passen binnen de OAO; de werkgever betaalt dan wel voor deze uren de leervergoeding die betrekking heeft op het volledige traject en bijgevolg ook de uren gesimuleerd werkplek leren.

Schematisch

Overeenkomsten proeftuin en toekomstig duaal

≥ 20u/week gemiddeld op jaarbasis op reële werkplek	<20u/week gemiddeld op jaarbasis op reële werkplek
Overeenkomst alternerende opleiding Afwijking: - Deeltijdse arbeidsovereenkomst ivf sociale maribel	Stageovereenkomst alternerende opleiding Afwijking: - Deeltijdse arbeidsovereenkomst ivf sociale maribel

4.3 specifieke verduidelijkingsvragen i.v.m. de overeenkomsten

Modelovereenkomsten

In het Besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (8 juli 2016) is er een verplicht te gebruiken modelovereenkomst voorzien voor de overeenkomst alternerende opleiding en voor de stageovereenkomst alternerende opleiding. Voor de deeltijdse arbeidsovereenkomsten wordt er geen model opgelegd omdat dit eigen is aan elk bedrijf/organisatie.

De OAO en de stageovereenkomst zijn tripartiete overeenkomsten en worden dus gesloten tussen het bedrijf, de school en de jongere (of zijn wettelijkvertegenwoordiger indien van toepassing).

De ontwerpdocumenten zijn achteraan van dit document opgenomen.

We kregen reeds de vraag of de overeenkomsten kunnen aangevuld worden met specifieke artikels inzake bv woon-werkverkeer, het gebruik van een gsm enz.

De modellen kunnen niet aangevuld worden met andere contractuele bepalingen. Dit neemt echter niet weg dat de jongere zoveel als mogelijk gelijkgesteld dient te worden met een werknemer wat bijvoorbeeld infrastructuur ter beschikking, woon-werkverkeer,... betreft.

We willen er voor waarschuwen dat het toekennen van voordelen in natura ervoor kan zorgen dat de kinderbijslaggrens(sinds 1 juni 2016 530,49) overschreden wordt waardoor de jongere, die niet meer onder het onvervaardelijk recht op kinderbijslag valt (vanaf 1 september van het jaar waarin men 18 wordt) niet meer rechtgevend is op kinderbijslag.

Aanmaak en registratie van overeenkomsten

De overeenkomsten moeten door de ondernemer of door de school aangemaakt worden (vanaf 1 augustus) via de digitale tool die terug te vinden is via www.werkplekduaal.be of door een blanco - modelovereenkomst in te vullen, te ondertekenen en in te sturen naar duaalleren@syntravlaanderen.be.

Wat betekent 20u/week gemiddeld op jaarbasis?

Dit betekent 20u gemiddeld op schooljaarbasis. Een schooljaar loopt van 1 september tot en met 31 augustus.

Voorbeelden schoolbank op werkplek

- 3 dagen (of 24u) reële werkplek: OAO
- 1^e semester 8u reële werkplek, 2^e semester 16u reële werkplek: volledig jaar stageovereenkomst alternerende opleiding
- 20 uur reëel en 4u gesimuleerd buiten school: OAO
- 18 uur reëel en 6u gesimuleerd buiten school: stageovereenkomst alternerende opleiding

Voorbeelden leren en werken

- Leertijd 4 dagen reële werkplek: OAO
- DBSO 2 dagen reële werkplek: DA
- DBSO: 3 dagen reële werkplek: OAO

Voorbeelden late instap / wat na beëindiging overeenkomst

- Late instap: bijvoorbeeld een leerling stapt in leertijd of DBSO in na kerstmis in een situatie met respectievelijk 4 of 3 dagen: OAO. Dit telt nog steeds als '20u gemiddeld op jaarbasis'.
- Een leerling heeft een OAO en beëindigt deze met kerstmis. Deze leerling kan nadien bij een andere werkgever opnieuw een OAO sluiten. De regels van het decreet leren en werken (2008) inzake voltijds engagement en het tijdelijk niet invullen van de werkplek blijven gelden.

Voor welke paritaire comités kunnen deeltijdse arbeidsovereenkomsten sociale maribel worden afgesloten?

De ondernemingen voor de leerlingen die ressorteren onder het toepassingsgebied van volgende paritaire comités:

- Paritair Subcomité voor de privé-ziekenhuizen (305.01);
- Paritair Subcomité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten (305.02);
- Paritair Comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp(318);
- Paritair Subcomité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp van de Vlaamse Gemeenschap (318.02);
- Paritair Comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten(319);
- Paritair Subcomité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap (319.01);
- Paritair Comité voor de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen, met uitzondering van de sociale werkplaatsen (327);
- Paritair Comité voor de socio-culturele sector (329);
- Paritair Subcomité voor de socio-culturele sector van de Vlaamse Gemeenschap (329.01);
- Paritair subcomité voor de federale en bicommunautaire socio-culturele organisaties (329.03);
- Paritair comité voor de gezondheidsinrichtingen en diensten, met uitzondering van de werkgevers die onder de omschrijving van het paritaire subcomité voor de tandprothese vallen (330);
- Paritair comité voor de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector (331);
- Paritair comité voor de Franstalige, Duitstalige en bicommunautaire welzijns-en gezondheidssector (332);
- Paritair Subcomité voor de beschutte werkplaatsen gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap of door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de sociale

werkplaatsen erkend en/of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de sociale werkplaatsen (327.01);

Kunnen deeltijdse arbeidsovereenkomsten gesloten worden in blokperiodes van 38u? Het is de bedoeling dat er bv enkele weken alleen werkplekleren is en andere weken enkel les. Dit is een complexe materie en dient met enige voorzichtigheid aangepakt te worden.

Een DA sluiten voor 19u op jaarbasis en dan uiteindelijk toch met blokweken werken kan.

De vraag is vooral hoe dit best geregeld wordt

- vast uurrooster (met wijziging aan uurrooster) - dag dat normaal moest 'gewerkt' worden, wordt dan op andere dag gepresteerd met vermelding welke dag en handtekening werkgever en leerling/werknemer
- flexibel/variabel uurrooster (gemiddeld van 19 uur per week) met opsomming van alle mogelijke uurroosters die zich kunnen voordoen en verwittiging van leerling binnen bepaalde termijn van uurrooster van de betrokken week/weken

Indien men vooraf al weet op welke weken er meer of minder les wordt gegeven, wordt best bij de opmaak van de overeenkomst al een volledig overzicht gegeven van het betrokken jaar.

Alles wat niet voltijds (normale arbeidsduur in de onderneming) is, is deeltijds. Als je bv een overeenkomst van 4 weken sluit van 38 uren per week is dit een voltijdse overeenkomst en geen deeltijdse overeenkomst. Dus er kan geen DA gesloten worden van 38u.

Deeltijdse arbeidsovereenkomsten binnen stelsel leren en werken. Is ook hier voltijds engagement nodig?

Ja, ook als een leerling met een deeltijdse arbeidsovereenkomst werkt, moet hij voldoen aan het voltijds engagement van minstens 28uur per week. Dit vloeit voort uit het nog steeds geldend decreet leren en werken. Om te beantwoorden aan het voltijds engagement van minstens 28uur per week moet een leerling dus minstens 13uur werken. Immers, de lescomponent in leren en werken in DBSO bedraagt 15u; en dus moet de werkplekcomponent minstens 13u bedragen.

Afstemming met leercomponent noodzakelijk? Zal het nog mogelijk zijn om deeltijdse arbeidscontracten te hebben zonder afstemming met de lesvolging?

In het decreet overeenkomst alternerende opleiding is nu opgenomen dat ook voor de deeltijdse arbeidsovereenkomst er een alternering dient te zijn.

Dit werd immers ook reeds verwacht binnen het decreet leren en werken (2008) waarin bepaald wordt dat de leer- en werkcomponent geïntegreerd dienen doorlopen te worden.

In overleg met de kabinetten onderwijs en werk werd er eind juni afgesproken dat alternering nog steeds het uitgangspunt alsook het hoofddoel is, maar dat in overgang tijdens het schooljaar 2016-2017 het aantal niet-alternerende overeenkomsten door het departement onderwijs en Syntra Vlaanderen gemonitord dienen te worden.

Kan de leerling in België naar school gaan en dan een werkplek in Nederland hebben? Hoe gaat dit praktisch? Kan leerling werkplek in Wallonië hebben? Of lesvolging in Wallonië? Wat met Brussel?

Een leerling die lesvolgt in een school die/centrum dat erkend is door de Vlaamse gemeenschap kan een overeenkomst alternerende opleiding sluiten in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De leerling kan geen overeenkomst sluiten voor een werkplek in Wallonië, de Oostkantons of het buitenland.

Omgekeerd kan een leerling in Wallonië geen overeenkomst sluiten met een werkplek in Vlaanderen.

Om dit mogelijk te maken moeten de bevoegde overheden samenwerkingsakkoorden sluiten met de andere landsdelen of met andere landen. M.b.t. Brussel zijn de gesprekken reeds opgestart om naar een afstemming te zoeken. M.b.t. de leertijd werd er al een overeenkomst gesloten met de Duitstalige Gemeenschap.

Uitzendbureaus inzetten als bemiddelaar?

Ingevolge artikel 7 van de Wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers kan de uitzendarbeid alleen worden verricht met een arbeidsovereenkomst voor uitzendarbeid.

Zie ook <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=43160>

Het zal dus niet mogelijk zijn om uitzendarbeid via een OAO te regelen. Een deeltijdse arbeidsovereenkomst voor uitzendarbeid kan wel nog in DBSO indien het een niet-duale opleiding is met minder dan 20u op de reële werkplek. Het decreet laat immers een afwijking in die situatie toe.

Na een IBO moet er een DA gesloten worden, kan dit nog? Of wordt dit afhankelijk van het aantal uur een DA of een OAO?

In overleg met de 2 kabinetten en VDAB werd beslist dat een IBO moet gevolgd worden door een DA, onafhankelijk van het aantal uren.

Dit wordt beschouwd als een overgangsregel aangezien IBO impliceert dat er nadien een DA komt met hetzelfde aantal uren.

Wat met JoJO?

Agodi bekijkt hoe en wanneer er omgeschakeld wordt. Voor vragen: jojo@vlaanderen.be.

Wat is de link tussen de standaardtrajecten van Schoolbank op de werkplek en de overeenkomsten?

In de uitwerking van de standaardtrajecten maakt men per opleidingsjaar een inschatting over wat de verhouding school-werkplekieren is.

- Indien minder dan 20u op de reële werkplek dan wordt er een stageovereenkomst alternerende opleiding afgesloten;
- Vanaf 20u op reële werkplek dan wordt er een overeenkomst alternerende opleiding (OAO) gesloten.

In Schoolbank op de werkplek kan eenzelfde studierichting aangeboden worden in voltijds onderwijs, DBSO en leertijd. In het standaardtraject wordt per opleidingsjaar vastgelegd of de werkplekcomponent meer of minder dan 20 uur bedraagt en bijgevolg welke overeenkomst gebruikt moet worden. Wel kan er nog variatie zijn naargelang de onderwijsvorm.

Bv het kan dat DBSO 24u werkplekieren aanbiedt, leertijd 32u en een voltijdse school 20u

Artikel 60 OCMW

Dit kan enkel via een DA. Deze moet – gezien het decreet – minder dan 20u zijn.

5. Duurtijd van opleidingen, trajecten en leerdoelen

Leerdoelen beroep

Aan elke overeenkomst moet het opleidingsplan worden toegevoegd. Het opleidingsplan wordt opgesteld o.b.v. de leerdoelen.

Ter info:

- Voor leren en werken geldt het decreet leren en werken en de uitvoeringsbesluiten <http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/leren-en-werken/deeltijds-beroepssecundair-onderwijs/opleidingen/>
<http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/leren-en-werken/leertijd/opleidingen/index.htm>
- Voor Schoolbank op de werkplek worden de competenties van de opleiding vertaald in leerdoelen en vastgelegd in de standaardtrajecten, die bekrachtigd worden bij ministerieel besluit.

Duurtijd, begin- en einddatum overeenkomsten

De deeltijdse arbeidsovereenkomst of de OAO kan gesloten worden per opleidingsjaar of onmiddellijk voor meerdere jaren.

De overeenkomst begint op de eerste dag van het opleidingstraject van de jongere; dit kan een lesdag zijn of een werkdag, maar de jongere moet wel een werkgever hebben alvorens een overeenkomst kan opgesteld worden. Wanneer de duurtijd van het traject al gekend is, stopt de overeenkomst op het einde van het traject wanneer de jongere normaliter zijn kwalificatie zal behalen; normaal gezien op 30 juni.

Enkele voorbeelden:

- Een jongere stapt in op donderdag 1 september wat een lesdag is, vangt op de werkplek aan op maandag 5 september. De overeenkomst alternerende opleiding start op 1 september. Deze jongere doet de opleiding metselaar en de ingeschatte tijdsduur is 2 jaar. De einddatum wordt geplaatst op 30 juni 2018.
- Een jongere stapt in voor de opleiding werfbediener op 12 december en heeft reeds voorkennis in dit beroep. De overeenkomst start op 12 december en eindigt op 30 juni 2017.
- Een jongere stapt in in de studierichting groen-en tuinbeheer duaal van schoolbank op de werkplek. Deze opleiding start in het 1e opleidingsjaar met een stageovereenkomst en in het tweede jaar volgt er een overeenkomst alternerende opleiding. De jongere heeft een stageovereenkomst van moment van instap – idealiter 1 september – tot 30 juni 2017.
- Een jongere binnen leren en werken heeft pas zicht op een werkplek vanaf 1 oktober. De overeenkomst alternerende opleiding start op 1 oktober.

De stageovereenkomst kan juridisch gezien gesloten worden tot 31 augustus. Momenteel wordt deze overeenkomst enkel gebruikt in bepaalde studierichtingen van schoolbank op de werkplek en daar geldt de regeling dat de schoolvakanties gerespecteerd dienen te worden; dit pleit ervoor om daar de stageovereenkomst te sluiten tot 30 juni.

Indien de jongere ervoor kiest zijn opleiding bij meerdere werkgevers te laten verlopen, kunnen kortere overeenkomsten gesloten worden.

Bv. leerling X beslist op 1 september om 4 maanden bij werkgever Y te werken en 8 maanden bij werkgever Z. Nadien gaat hij terug naar Y. Met Y wordt een OAO opgemaakt van 1 september – 31-december, met Z vanaf 1 januari – 31 augustus. En dan met Y opnieuw vanaf 1 september. Indien dit het eindjaar is zal de overeenkomst als einddatum 30 juni krijgen.

Meerdere overeenkomsten

Volgens het decreet overeenkomsten alternerende opleiding is het niet mogelijk om gelijktijdig meerdere overeenkomsten af te sluiten. Dat betekent dat er bijvoorbeeld geen 2 OAO van elk 12u/week kunnen en dat enkel opeenvolgende overeenkomsten kunnen.

Twee deeltijdse arbeidsovereenkomsten (DA) tegelijkertijd is niet in de geest van het decreet, maar zou praktisch gezien nog kunnen in het huidig stelsel van leren en werken (niet in schoolbank op de werkplek!) omdat de lesdag bij een deeltijdse arbeidsovereenkomst niet inbegrepen is in de overeenkomst.

Een onderneming kan ook binnen zijn overeenkomst met de leerling, de leerling enkele keren naar een gespecialiseerd bedrijf sturen. De overeenkomst alsook de vergoeding lopen dan door via het 1^e bedrijf.

Voor verzorgende, zorgkundige, zorgkundige duaal kan een OAO gevolgd worden door een deeltijdse arbeidsovereenkomst sociale maribel of omgekeerd om zo te beantwoorden aan de invulling van de werkplekcomponent en op diverse terreinen competenties te verwerven.

Wat indien de leerling even geen werk heeft?

De regels inzake voltijds engagement en het tijdelijk niet-invullen van de werkplek volgens het decreet leren en werken (2008) blijven gelden.

Specifieke vragen gelinkt aan Schoolbank op de werkplek

- **Wat met woensdagnamiddag in voltijds onderwijs? Momenteel werken leerlingen in het deeltijds onderwijs op woensdag een hele dag. Hoe zal dit in het voltijds onderwijs gerealiseerd worden? Hebben de scholen het recht om de woensdagnamiddag te behouden? Te compenseren? Op de lesdag, of op de 'werkdag'?**
De woensdagnamiddag wordt in veel scholen vrij gegeven aan de leerlingen. Dit is in de onderwijsregelgeving echter alles behalve een verplichting. Schoolbesturen kunnen beslissen om geen vrije halve dag te geven of deze op een andere dag in te richten. Als bijvoorbeeld een leerling op woensdagnamiddag werkt, wil dit niet zeggen dat hij deze halve dag mag compenseren.
- **Zorgkundige duaal: kan hiervoor enkel een sociale maribel gebruikt worden of ook OAO of stageovereenkomst AO? Er zijn immers ook voorzieningen die niet aan sociale maribelvoorwaarden voldoen?**

Zorgkundige duaal is een eenjarige opleiding in Schoolbank op de werkplek. In het standaardtraject is vastgelegd dat er gemiddeld 20 uur werkplekuren gerealiseerd zal worden. Er kan dan ofwel de OAO ofwel de deeltijdse arbeidsovereenkomst gesloten worden. Dit is afhankelijk van de werkgever zelf. Indien de instelling niet in aanmerking komt voor sociale maribel, moet de OAO gebruikt worden. De stageovereenkomst zal dus niet gebruikt worden.

6. Welke jongeren?

M.b.t. het stelsel leren en werken (dbso en leertijd) gelden nog steeds de toelatingsvoorwaarden van het decreet leren en werken.

De leertijd en DBSO zijn toegankelijk voor jongeren die enerzijds aan de voltijdse leerplicht hebben voldaan en anderzijds de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. De voltijdse leerplicht eindigt indien de leerling 15 jaar is en ten minste de eerste twee jaren van het secundair onderwijs heeft doorlopen ofwel indien hij 16 jaar is. Voor sommige opleidingen gelden bijzondere voorwaarden.

Zie ook omzendbrief leren en werken mbt DBSO (SO/2008/08): <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14006>

Zie ook berichten leertijd op www.syntralex.be

Voor de opleidingen in Schoolbank op de werkplek, gelden volgende toelatingsvoorwaarden (zie omzendbrief SO/2016/02 of <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14955>):

- Opleidingen Elektrische Installaties, Haarverzorging, Ruwbouw duaal
 - De leerling is geslaagd voor de 2de graad van het secundair onderwijs in het aso, kso, tso of bso.
 - Een leerling die niet geslaagd is voor de 2de graad van het secundair onderwijs kan worden toegelaten tot de opleiding na een gunstige beslissing van de klassenraad. De leerling moet dan wel voldoen aan de voorwaarden voor de deeltijdse leerplicht:
 - Of de leerling is 15 jaar en heeft de eerste 2 leerjaren van het voltijds secundair onderwijs volledig doorlopen (geslaagd of niet).
 - Of de leerling is minstens 16 jaar
- Opleiding Elektromechanische Technieken duaal
 - De leerling is geslaagd voor de 2de graad van het secundair onderwijs in het aso, kso of tso.
 - Een leerling die niet geslaagd is voor de 2de graad van het secundair onderwijs kan worden toegelaten tot de opleiding na een gunstige beslissing van de klassenraad. De leerling moet dan wel voldoen aan de voorwaarden voor de deeltijdse leerplicht:
 - Of de leerling is 15 jaar en heeft de eerste 2 leerjaren van het voltijds secundair onderwijs volledig doorlopen (geslaagd of niet).
 - Of de leerling is minstens 16 jaar.
- Specialisatiejaar Zorgkundige duaal (rekening houdend met de federale regelgeving op de beroepsuitoefening):
 - houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het technisch secundair onderwijs, of

- houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het beroepssecundair onderwijs of uitgereikt op basis van een certificaat van verzorgende in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd;
- Opleiding Chemische Procestechnieken duaal: De instapvoorwaarden voor een Se-n-se-opleiding gelden:
 - De leerling behaalde een diploma secundair onderwijs in een richting uit het studiegebied chemie.
 - Komt de leerling uit een ander studiegebied? Dan zijn er 3 mogelijkheden. De toelatingsklassenraad:
 - Beslist of de leerling mag starten met de opleiding
 - Organiseert een toelatingsproef. Geslaagde leerlingen mogen starten met de opleiding.
 - Laat een leerling toe via een erkenning van verworven competenties of kwalificaties
- Buso kwalificatiefase Groen- en Tuinbeheer duaal: De leerling heeft de opleidingsfase doorlopen

In Schoolbank op de werkplek, mikt men op de doelgroep van leerlingen die (quasi)arbeidsrijp zijn. Dit wordt vastgesteld in een screening waarmee een niet-bindend advies gegeven wordt aan de jongere. Niet-arbeidsrijpe jongeren vallen bijgevolg buiten de doelgroep van het proefproject. Echter, aangezien het advies uit de screening niet-bindend is, kunnen ook niet-arbeidsrijpe jongeren inschrijven voor een duale opleiding. Alle jongeren in duale opleidingen moeten wel binnen de 20 dagen na de inschrijving een werkplek vinden.

7. Voorwaarden ondernemingen en mentoren

Voorwaarden voor OAO, stageovereenkomst én deeltijdse arbeidsovereenkomst

Om erkend te kunnen worden moet de onderneming minimaal voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° zij moet binnen de onderneming een mentor aanduiden die
 - van onberispelijk gedrag is;
 - ten volle 25 jaar oud is en ten minste vijf jaar praktijkervaring heeft in het beroep;
- 2° zij moet op het vlak van de organisatie en de bedrijfsuitrusting voldoen om de opleiding op de werkplek van een leerling mogelijk te maken overeenkomstig het opleidingsplan;
- 3° zij moet voldoende financiële draagkracht hebben om de continuïteit van de onderneming te waarborgen;
- 4° zij mag geen veroordelingen hebben opgelopen;

In afwijking van het eerste lid kan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren:

- 1° de leeftijd terugbrengen tot 23 jaar als de mentor een bewijs van vooropleiding in het beroep voorlegt;
- 2° een afwijking verlenen van de vereiste praktijkervaring in het beroep als de mentor een bewijs van vooropleiding in het beroep voorlegt.
- 3° beslissen dat de veroordeling niet relevant is om de erkenning van de onderneming te weigeren.

De Vlaamse Regering zal de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, nader bepalen en zal voorwaarden opleggen om de kwaliteit van de opleiding en van het mentorschap in de onderneming te garanderen. Deze voorwaarden zijn terug te vinden in het Besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (8 juli 2016)

Er wordt door Syntra Vlaanderen i.s.m. de sectoren via de sectorale partnerschappen alsook via het Vlaams Partnerschap Duaal leren bekeken hoe de voorwaarden financiële draagkracht en geen relevante veroordelingen dient bewezen te worden. Hierbij wordt rekening gehouden met zo min mogelijke administratieve overlast.

Soorten onderneming

In het decreet is de definitie van een onderneming die een werkplek kan aanbieden als volgt vastgelegd: elke natuurlijke persoon, privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon die een leerling opleidt met een overeenkomst tot uitvoering van een alternerende opleiding. Bijvoorbeeld ook eenmanszaken, vzw's kunnen als werkplek functioneren.

Hoe en wanneer gaan bedrijven erkend worden? En door wie?

De bedrijven worden erkend volgens de bovenstaande voorwaarden van het decreet. Deze gelden voor leren en werken én voor schoolbank op de werkplek.

De voorwaarden en procedure geldt ook voor alle types van overeenkomsten (OAO, DA, stageovereenkomst alternerende opleiding).

Bedrijven moeten erkend zijn (zie overgangsregeling hieronder) of als erkend beschouwd worden (zie overgangsregeling hieronder) of erkend worden voordat ze kunnen starten in leren en werken of in schoolbank op de werkplek.

Een leerling kan niet tewerkgesteld worden in een niet-erkend bedrijf. Van zodra het sectoraal partnerschap opstart (in principe mogelijk vanaf 1/7), kan een erkenning worden aangevraagd bij dit

partnerschap. Indien het sectoraal partnerschap dit niet opneemt, zal het Vlaams partnerschap dit opnemen.

De ondernemers of de sectoren dienen in principe zelf de erkenningsaanvragen in. Eventueel kan dit ook door de school gebeuren. Dit kan vanaf 1 juli 2016.

Syntra Vlaanderen heeft hiervoor een digitale tool ontwikkeld. Indien een bedrijf niet kan werken met deze digitale tool mag de aanvraag op papier gebeuren. De aanvraag tot erkenning heeft betrekking op een erkenning per opleiding, per vestigingsplaats.

Via www.werkplekduaal.be kan men de nodige informatie vinden alsook inloggen voor de erkenningstool.

het Vlaams partnerschap duaal leren

Syntra Vlaanderen

Kanselarijstraat 19

1000 Brussel

Of Voor aanvragen op papier kan u terecht bij via duaalleren@syntravlaanderen.be

Overgangsregeling voor de erkenning van bedrijven

Er zijn overgangsmaatregelen voorzien:

- Voor bedrijven die momenteel erkend zijn voor leertijd en ILW blijft de erkenning gelden tot 30 juni 2017.
- Bedrijven die binnen leren en werken niet onderhevig waren aan een erkenning (bv bij een IBO, DA, BIO,...) maar die een overeenkomst met een jongere hadden in het schooljaar 2015-2016 worden beschouwd als erkend tot 30 juni 2017.

Concreet betekent dit ook dat bedrijven onder deze overgangsmaatregelen vallen zowel kunnen ingezet worden als werkplek voor leren en werken als voor een werkplek in Schoolbank op de werkplek.

Wat indien een ILW-contract van een leerling 'overgenomen' werd/wordt door een ander bedrijf, omdat het initiële bedrijf failliet gaat.

Bij het ILW gebeurde het soms dat een bedrijf dat overgenomen werd ook de ILW-overeenkomst mee overnam.

Indien dergelijke situatie zich na 1 september 2016 aandient, moet het nieuwe bedrijf een erkenning aanvragen (tenzij het bedrijf via de overgangsregeling erkend is) en moet er een nieuwe overeenkomst volgens het nieuwe model opgemaakt worden.

Indien een leerling in het ILW niet op de beoogde tijd de competenties heeft aangeleerd, is binnen het ILW een verlenging voorzien. Is dit nog steeds mogelijk na 1/9/16 voor die leerlingen onder de ILW-voorwaarden?

Een verlenging van een bestaand ILW-contract kan nog; dit valt onder overgangsregeling.

Kan dergelijke verlenging ook voor leerovereenkomsten leertijd?

Een verlenging van een bestaande leerovereenkomst kan; dit valt onder de overgangsregeling.

Kan dergelijke verlenging ook voor BIO?

Ja, dat kan binnen de overgangsregeling.

Kan dergelijke verlenging ook voor een DA?

Ja, dat kan binnen de overgangsregeling

Kan er nog een paritair leercomité samenkomen na 1/9/2016 om bedrijven nog te erkennen ifv volgend schooljaar?

Neen, dit kan slechts tot 31/8/2016. Daarna wordt de werking van de bestaande en de nieuwe overeenkomsten beheerd door de sectorale partnerschappen of het Vlaamse partnerschap Duaal Leren.

Mentoropleiding

In het decreet op de overeenkomst zijn er hieromtrent geen voorwaarden opgenomen. Het Besluit van de Vlaamse Regering (nog in ontwerp) bepaalt dat het professionaliseren van de mentor vooral in een beginfase vertrekt vanuit de bestaande initiatieven (van ondernemingen, sectorale partnerschappen) en vanuit wat geleerd wordt uit 'Schoolbank op de werkplek'.

Moet de overeenkomst vernieuwd worden indien de mentor wijzigt of kan dit met een addendum worden verduidelijkt?

Dit gebeurt via een "bijlage" bij de oorspronkelijke overeenkomst.

Aantal leerlingen in één bedrijf?

Het Besluit van de Vlaamse Regering (8 juli 2016) bepaalt dat per vestigingsplaats het aantal jongeren in opleiding niet meer mag zijn dan het aantal werknemers/werkgevers. Dit geldt ook voor eenmanszaken (deze kunnen ook personeel hebben). Om het aantal werknemers/werkgevers te bepalen tellen jobstudenten of jongeren in opleiding niet mee.

Aantal leerlingen per mentor

In het decreet op de overeenkomst alternerende opleiding zijn er hieromtrent geen voorwaarden opgenomen. In het Besluit op de Vlaamse Regering (8 juli 2016), wordt bepaald dat het aantal leerlingen per mentor wordt vastgelegd door het sectoraal partnerschap of bij afwezigheid kan dit ingevuld worden door het Vlaams partnerschap.

Een voorbeeld

- Bedrijf X heeft 10 werknemers/1 bedrijfsleider; er kunnen dan maximaal 11 leerlingen opgeleid worden. Bedrijf duidt 11 mentoren aan.
- Indien het sectoraal partnerschap bepaalde dat er 2 leerlingen per mentor mogelijk zijn heeft bedrijf X verschillende mogelijkheden bijvoorbeeld 1 leerling per mentor of bijvoorbeeld 2 leerlingen per mentor. Dit laatste betekent dat er 5 mentoren met 2 leerlingen en 1 mentor met 1 leerling gelijktijdig werkzaam zullen zijn.

8. De Proeftijd

Er is geen proeftijd.

Tijdens de eerste dertig dagen van de uitvoering van de overeenkomst van alternerende opleiding (= OAO of stageovereenkomst) kan de onderneming of de leerling de overeenkomst van alternerende opleiding opzeggen. Er moet wel een opzegtermijn van zeven kalenderdagen in acht worden genomen, die ingaat de dag na de ontvangst van de schriftelijke opzegging.

Het is niet vereist dat de 7 kalenderdagen zich binnen deze eerste 30 dagen situeren; het is mogelijk dat op bv. 30 september de opzegging van 7 kalenderdagen gemeld wordt met ingang op 1 oktober.

Als de uitvoering van de overeenkomst wordt geschorst tijdens de eerste dertig dagen van de uitvoering van de overeenkomst, wordt de periode van de eerste dertig dagen van de uitvoering van de overeenkomst verlengd met de duur van de schorsing.

Een schorsing van de uitvoering van de overeenkomst vóór of tijdens de opzegtermijn schorst de opzegtermijn niet.

Vb. OAO/stageovereenkomst start op 1 september. D.w.z. t/m 30 september kan de onderneming of de leerling de OAO/stageovereenkomst opzeggen met 7 kalenderdagen opzegtermijn

- Vb. Op 20 september zegt de jongere de overeenkomst schriftelijk op: jongere blijft in de onderneming van 21 september t.e.m. 27 september (op de lesdagen volgt de jongere gewoon de les)
 - Vb. Jongere wordt ziek tijdens de opzegperiode op 23 en 24 september: de opzegtermijn eindigt toch op 27 september en wordt niet met twee dagen verlengd.
- Vb. de jongere is ziek tijdens de eerste dertig dagen van 15 t.e.m. 19 september (5 dagen): de periode waarin de OAO/stageovereenkomst kan opgezegd worden door leerling of onderneming met inachtneming van 1 week opzegtermijn wordt verlengd tot en met 5 oktober (5 dagen)

9. De schorsing van de overeenkomst

In volgende situaties wordt de overeenkomst geschorst

- In dezelfde gevallen/voorwaarden als geldend bij de wet op arbeidsovereenkomsten o.a. **ziekte en ongeval, klein verlet, jaarlijkse vakantie** (de volledige lijst kan worden teruggevonden via: <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=42332>)
 - ➔ Uitz: geen recht op leervergoeding bij arbeidsongeschiktheid wegens arbeidsongeval of beroepsziekte
- bij tuchtmaatregel:
Tijdens preventieve schorsing door opleidingsverstrekker, tijdens de tijdelijke uitsluiting door de opleidingsverstrekker of tijdens een ontvankelijk beroep bij een beroepsprocedure tegen definitieve uitsluiting
 - ➔ hier is er geen recht op leervergoeding

Bij een schorsing van meer dan 14 dagen moet de ondernemer de trajectbegeleider verwittigen. Ook als de leerling het werk hervat moet hij de trajectbegeleider binnen de 3 werkdagen verwittigen.

10. De beëindiging van de overeenkomst

De beëindiging van een overeenkomst kan in volgende situaties

- Termijn is verstreken
- De opleiding is met vrucht beëindigd
- De mentor overlijdt en geen andere kan worden aangesteld
- Overmacht
- Op verzoek van de leerling in geval van faillissement of overname onderneming
- Bij vroegtijdige stopzetting opleiding
- Bij de opheffing van de erkenning van de onderneming
- Indien de schorsing van de uitvoering van de overeenkomst meer dan 60 dagen bedraagt en de leerling of onderneming wenst de overeenkomst niet langer uit te voeren
- bij definitieve uitsluiting als er geen beroep wordt ingediend, als het beroep niet ontvankelijk is of als het beroep niet wordt aanvaard
- De overeenkomst kan worden opgezegd tijdens de eerste 30 dagen van de uitvoering van de overeenkomst met inachtnaam van een opzegtermijn van 7 kalenderdagen.
- De opleidingsverstrekker kan de overeenkomst schriftelijk en gemotiveerd beëindigen
 - Bij zware inbreuken van de onderneming of de leerling tegen de uitvoering van de overeenkomst
 - Als de fysieke of geestelijke gezondheid van de leerling gevaar loopt;
 - Als er omstandigheden zijn die het goede verloop van de opleiding op de werkplek ernstig belemmeren.
 - De opleidingsverstrekker kan voorstellen om de erkenning van de onderneming op te heffen
- Na verzoeningsprocedure door trajectbegeleider:
Wanneer is er een verzoeningsprocedure?
 - Als de leerling of de onderneming een reden inroept die de verbreking van de uitvoering van de overeenkomst wettigt.
 - Als leerling of onderneming ernstig tekortschiet in zijn/haar verplichtingen

- Als er omstandigheden zijn die het goede verloop van de opleiding op de werkplek ernstig belemmeren.
- Als de leerling wil overschakelen naar een andere opleiding

Wat houdt de bemiddeling in?

- interventie door de trajectbegeleider: contact met de partijen
- maximaal 3 weken verzoeningsperiode na contacten

Wat als geen verzoening mogelijk is?

- beëindiging mogelijk door de partij die de wens tot verbreking heeft geuit
- de andere partij kan hiertegen beroep aantekenen - als beroep uitgaat van de leerling en beroep wordt aanvaard: onderneming moet een maand leervergoeding betalen.

Hoe beroep aantekenen tegen beëindiging?

- De leerling, wettelijk vertegenwoordiger of onderneming kan beroep aantekenen bij het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.
 - De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het beroep
- Bij onderling akkoord van alle partijen.

11. Vakantieregeling

11.1 Vakantieregeling OAO

In artikel 19 van het decreet zijn volgende bepalingen rond vakantie opgenomen:

Art. 19. De leerling heeft, naast de gewone regeling voor het recht op betaalde vakantie, ook recht op twintig niet-betaalde vakantiedagen. Alle vakantiedagen moeten in overleg tussen de leerling en de onderneming opgenomen worden. De niet-betaalde vakantiedagen moeten opgenomen worden in de schoolvakanties. De betaalde vakantiedagen mogen niet worden opgenomen op de lesdagen of op dagen met activiteiten die met lessen gelijkgesteld zijn.

Wat betekent nu “Gewone regeling voor recht op betaalde vakantie”?

Het recht om vakantiedagen op te nemen tijdens het vakantiejaar (= jaar waarin je dagen opneemt) wordt berekend in verhouding tot de prestaties die geleverd werden in het voorgaande kalenderjaar, het vakantiedienstjaar.

Vb. Het aantal betaalde vakantiedagen waarop een jongere recht heeft in 2017 (01/01/2017-31/12/2017) wordt bepaald door het aantal dagen dat de jongere verbonden is door OAO, of andere overeenkomsten in het jaar 2016 (01/01/2016 - 31/12/2016).

Dus ook het aantal dagen dat de jongere bv. verbonden was door een leerovereenkomst, DA, arbeidsovereenkomst,... tijdens het jaar 2016 telt mee.

Vb. Jongere is in totaal gedurende 3 maanden verbonden door een OAO in 2016 (oktober – december): in 2017 heeft de jongere op basis daarvan $\frac{1}{4}$ van 20 dus 5 betaalde vakantiedagen.

Concreet betekent dit voor het stelsel leren en werken dat de leerlingen recht hebben op

– **wettelijk betaalde vakantie**

- Max. 20 dagen per kalenderjaar op basis van een tewerkstelling in het kalenderjaar voordien
- Dit kan nooit opgenomen worden op een lesdag of gelijkgestelde activiteit
- Op te nemen in overleg met werkgever

- De betaalde vakantie is een recht en moet verplicht worden opgenomen door de leerling.
- **Recht op onbetaalde vakantie**
 - 20 dagen per kalenderjaar; onafhankelijk van startdatum overeenkomst
 - Op te nemen in schoolvakanties
 - De voorziene 20 dagen onbetaalde vakantie is een recht voor de leerling, de werkgever kan hem die niet weigeren maar dit is wel op te nemen in onderling overleg.
 - De leerling is niet verplicht om deze 20 dagen op te nemen.
- **Toegestane afwezigheid**

De werkgever kan naast wat in het decreet voorzien is nog bijkomende onbetaalde vakantiedagen toestaan aan de leerling, maar dat is een gunst voor de leerling en geen recht.

Vb. Jongere start 1/9/2016 met een overeenkomst OAO (jongere heeft ervoor geen rechten op het vlak van betaalde vakantie opgebouwd).

- **In 2016:** Enkel recht op 20 dagen onbetaald verlof, tijdens de schoolvakanties op te nemen. Er zijn geen 20 dagen schoolvakantie tussen 1/9 en 31/12 dus de jongere zal in realiteit minder dagen kunnen nemen
- **In 2017:** Recht op 6 à 7 dagen wettelijke betaalde vakantie (op basis van OAO september – december: 1/3 van 20 dagen) en op 20 dagen onbetaalde vakantie.
- **In 2018:** Indien de jongere in 2017 aan de slag blijft met een OAO, dan heeft hij in 2018 20 dagen wettelijk betaalde vakantie en 20 dagen onbetaald. Indien de OAO eindigt op 30/6/2018 kan de jongere de resterende dagen betaald verlof opnemen bij zijn of haar volgende werkgever voor 31/12/2018.

Wat vakantie betreft is er een belangrijke afwijking voor de richtingen in het proefproject Schoolbank op de werkplek:

Voor **Schoolbank op de werkplek** geldt de regeling dat 'de verhouding vakantie – onderwijs (zowel op de werkplek als in school) gelijk moet blijven aan wat in 'de vigerende regelgeving van toepassing is'. Dit betekent dat de bestaande verhouding tussen de lessen of gelijkgestelde activiteit en vakantie moet gerespecteerd worden.

- Voor voltijds onderwijs: het aantal dagen voorzien via de schoolvakanties dient behouden te worden. Dit wil niet zeggen dat er niet in vakantieperiodes gewerkt kan worden; als er echter in een vakantieperiode gewerkt wordt, moeten deze dagen op een ander moment gecompenseerd worden. Om dit te realiseren kan de overeenkomst geschorst worden als de leerling vakantie heeft.
- Voor DBSO betekent dit dat de regeling die geldig is binnen leren en werken behouden blijft. Men mag dus werken in de vakantieperiode en men mag de regeling van de OAO overnemen.
- Voor leertijd betekent dit dat de regeling van het decreet OAO voorzien is (20 betaalde en onbetaalde vakantiedagen).

Vb. jongere wil OAO uitvoeren in kerstvakantie. Dit kan, maar indien de leerling ingeschreven is in een voltijdse school moet de leerling de dagen die hij/zij in de kerstvakantie werkte op een ander moment opnemen (op niet-lesdagen). Tijdens deze vakantieperiodes kan de overeenkomst geschorst worden.

In Dimona wordt steeds de volledige OAO doorgegeven van bij de start; de vakantieregeling niet.

11.2 Vakantieregeling OAO en openbare/lokale besturen

Aanvulling volgt asap: verschillende modaliteiten kunnen – dit wordt met sector in loop van augustus opgenomen.

11.3 Vakantieregeling stageovereenkomst

Bij een stageovereenkomst alternerende opleiding gelden de schoolvakanties.

11.4 Vakantieregeling DA

Bij de deeltijdse arbeidsovereenkomsten volgt de vakantieregeling de regeling van de organisatie/werkgever.

11.5 Vakantiewerk mogelijk?

- **OAO:** Bij een OAO zijn de leerlingen onderworpen aan het sociale zekerheidsstelsel van de loontrekkenden. Ze kunnen **niet** meer worden tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst voor tewerkstelling als studenten (niet tijdens het jaar en ook niet tijdens de schoolvakanties, zelfs niet in de schoolvakantie die volgt op een opleiding die men afrondde). Het feit dat de leerovereenkomst geschorst wordt tijdens de vakantieperiodes heeft hierop geen invloed.
- **DA Sociale maribel:** Een DA Sociale maribel kan **niet** gecombineerd worden met studentenarbeid.
- **DA: geen studentenarbeid**
- **Stageovereenkomst:**
 - Wel indien voltijdse school
 - Niet indien dbso of leertijd

Als een leerling na één van bovenstaande overeenkomsten verder studeert kan terug een arbeidsovereenkomst voor tewerkstelling als student worden afgesloten:

- Vanaf het ogenblik dat hij/zij daadwerkelijk terug studeert (vanaf start van de lessen)
- Bij een andere onderneming dan deze waarmee hij/zij al door een OAO/DA was verbonden

De kabinetten onderwijs en werk engageren zich om de ongelijkheid inzake combinatie vakantiewerk en duaal leren met de bevoegde federale overheid aan te kaarten.

12. Vergoedingen

12.1 Principes en hoogte van de vergoeding

Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO) = <20u op reële werkplek: geen vergoeding tenzij een onkostenvergoeding

Deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA): loon, afhankelijk van de betrokken cao en in verhouding tot het aantal gewerkte uren

Deeltijdse arbeidsovereenkomst sociale maribel: loon afhankelijk van de betrokken CAO en in verhouding tot het aantal gewerkte uren

Overeenkomst alternerende opleiding (OAO) = >20u op reële werkplek: bezoldigd.

Het Besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de leervergoeding wordt berekend als een % van het gemiddeld gewaarborgd minimummaandinkomen. Als het gemiddeld gewaarborgd minimummaandinkomen stijgt (bij overschrijding van de spilindex), zal ook de leervergoeding stijgen.

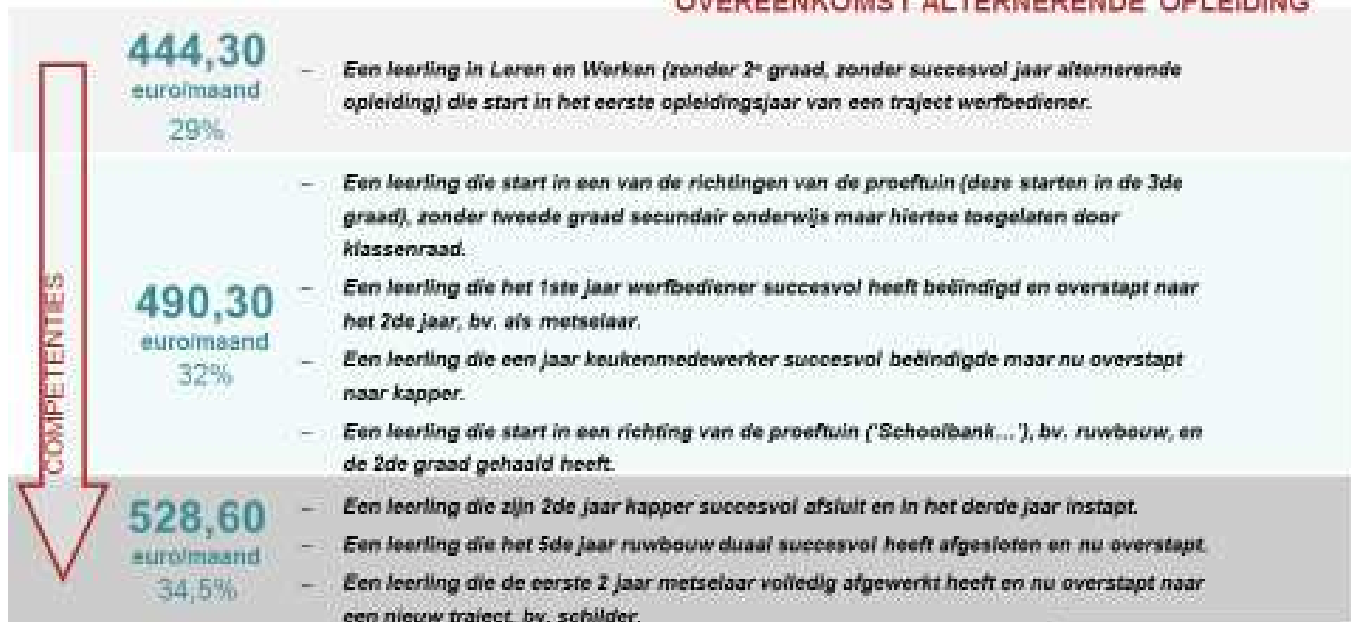
De opbouw van de vergoeding is voorzien in 3 categorieën waarbij elders verworven competenties meetellen ivf het toekennen van een hogere vergoeding.

De kinderbijslaggrens wordt niet overschreden.

Een hogere vergoeding gaat in op 1 september.

LEERVERGOEDING OVEREENKOMST ALTERNERENDE OPLEIDING

12.2 Vragen bij de vergoeding

Geldt de vergoeding bij OAO voor alle sectoren?

Ja, deze vergoeding is dezelfde over alle sectoren heen. Dit belet niet dat sectoren nog zelf premies kunnen toekennen of dat bedrijven premies/bonussen kunnen geven, maar de vergoeding an sich is identiek en uniform.

Geldt deze vergoeding voor de werkplekuren?

- De vergoeding OAO geldt voor de les- en de werkplekcomponent want het gaat om een voltijdse overeenkomst.
- De vergoeding DA geldt voor de werkplekcomponent.

Hoe wordt de vergoeding bij een OAO berekend als de jongere geen volledige maand werkt?

Het sociaal secretariaat krijgt van het ondernemingshoofd maandelijks de prestatie door en zal de vergoeding berekenen gebaseerd op de gepresteerde dagen. Er wordt vertrokken vanuit de maandelijkse vergoeding waarbij het aantal niet-gewerkte dagen a rato wordt verrekend. Bepaalde afwezigheden zijn onbetaald bijvoorbeeld onwettige afwezigheid (op werkplek en op

school/centrum), onbetaald verlof, ziektes buiten periode van gewaarborgd loon, tijdelijke werkloosheid. In sommige situaties kan een vervangingsinkomen worden aangevraagd via ziekenfonds of RVA (zie sociale bepalingen).

Hoe wordt de vergoeding berekend in DBSO

Indien een leerling bv instapt met een 2^e graad: 2^e vergoeding

Indien dit niet het geval is : 1^e vergoeding

Op einde van schooljaar (31/8) oordeelt de klasseraad telkens of er voldoende vorderingen zijn om leerling in een 'hoger jaar alternerende opleiding te zetten'; indien ja, verhoging vanaf 1 septebmer.

Is deze vergoeding met of zonder RSZ?

De bedragen zijn zonder RSZ.

Zijn de leervergoedingen OAO onderworpen aan RSZ-inhouding?

Tot 31 december van het jaar waarin de leerling 18 wordt, valt de OAO onder de gedeeltelijke RSZ-onderwerping. Hierdoor zijn er enkel bijdragen verschuldigd voor jaarlijkse vakantie (indien leerling-arbeider), arbeidsongevallen, beroepsziekten en enkele kleinere bedragen. Het ondernemingshoofd moet aangesloten zijn bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Voor de jaarlijkse vakantie van de leerling-arbeider betaalt het ondernemingshoofd een bijdrage van 15,92 % (5,65 % per kwartaal en 10,27 % jaarlijks), berekend op de leervergoeding aan 108 %. Is de leerling een bediende, dan betaalt het ondernemingshoofd geen sociale zekerheidsbijdrage voor jaarlijkse vakantie.

De OAO is volledig onderworpen aan de sociale zekerheid vanaf 1 januari in het jaar na de 18de verjaardag van de leerling. In dat geval moeten zowel de leerling als het ondernemingshoofd RSZ-bijdragen betalen. De leerling zal zijn RSZ-bijdragen kunnen recupereren via de werkbonus. Het ondernemingshoofd zal de meerkosten die de volledige onderwerping met zich meebrengt quasi volledig kunnen recupereren via de structurele vermindering en/of de doelgroep vermindering jongeren.

RSZ-aangifte: het ondernemingshoofd moet ook ieder kwartaal de prestaties van de leerling doorgeven aan de RSZ en op de leervergoeding RSZ-bijdragen betalen.

Wordt het bij OAO gekwalificeerd als loon of als premie?

De leervergoeding wordt in het kader van de loonbeschermingswet beschouwd als een loon en niet als premie.

Zal er bedrijfsvoorheffing zijn bij OAO? Zo ja, volgens de gewone schalen of via een forfaitair %?

De gewone schalen van de werknemers zijn hierop van toepassing. Van zodra de werkelijk betaalde vergoeding gelijk is aan of hoger dan 645 euro/maand, moet de werkgever hierop bedrijfsvoorheffing inhouden en doorstorten aan de belastingadministratie.

Hebben de jongeren recht op eindejaarspremie en vakantiepremie bij OAO en zo ja, hoe wordt dit berekend?

- Vakantiegeld

Is de leerling een bediende dan betaalt het ondernemingshoofd zelf het vakantiegeld. Dit gebeurt door het doorbetalen van de leervergoeding (enkel vakantiegeld) tijdens de vakantiedagen enerzijds en het betalen van een toeslag (dubbel vakantiegeld) anderzijds. Voor arbeiders bedraagt het bruto vakantiegeld 15,38 % van de leervergoeding (aan 108 %) tijdens het voorgaande jaar. Het nettobedrag wordt verkregen na afhouding van de solidariteitsbijdrage, een bijzondere bijdrage en de bedrijfsvoorheffing. Het Vakantiefonds of de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie waarbij het ondernemingshoofd is aangesloten, betaalt het vakantiegeld uit.

- **Eindejaarspremie**

Het decreet voorziet geen eindejaarspremie.

De jongeren hebben recht op 20 dagen betaald verlof en 20 dagen onbetaald verlof bij OAO. Hoe worden deze onbetaalde dagen afgehouden van de vergoeding?

Het ondernemingshoofd geeft maandelijks de prestaties van de leerling door aan het sociaal secretariaat. Daarbij zullen deze dagen met de aangewezen code kunnen worden doorgegeven en afgetrokken van de maandelijkse vergoeding.

Concreet: Het aantal uren onbetaald verlof wordt afgetrokken van het totaal aantal uren dat die maand moest worden gepresteerd (zowel in de onderneming als in de opleidingsinstelling). De leervergoeding wordt vermenigvuldigd met de verhouding van het aantal gepresterde uren op het totaal aantal te presteren uren van de maand.

Bijzondere Bijdrage Sociale Zekerheid

Dit is niet verschuldigd gezien de leervergoeding hiervoor te laag ligt.

Heeft de vergoeding een impact op de studietoelagen?

Het gezinsinkomen is bepalend om na te gaan of een jongere in aanmerking komt voor een schooltoelage. Belangrijk om weten daarbij is dat het gezinsinkomen voor de schooltoelage niet op dezelfde manier wordt berekend als voor de belastingen. Zo zal een leerling die een heel jaar verbonden is door een OAO doorgaans niet meer fiscaal ten laste zijn van de ouders, maar dit wel zijn in het kader van de schooltoelage. Er kunnen dus in het gezin in het kader van de schooltoelagen meer personen ten laste zijn dan men denkt. Meer info via www.studietoelagen.be. Men kan online via deze site een aanvraag indienen of de nodige formulieren downloaden. De formulieren kunnen ook op eenvoudig verzoek worden aangevraagd op het gratis nummer 1700.

De grenzen waartussen de toelagen kunnen liggen variëren tussen lager onderwijs, secundair onderwijs, deeltijdsleerplicht onderwijs, hoge school/universiteit.

Belangrijk: het aanvraagdossier moet in ieder geval bij de betrokken dienst toekomen vóór 1 juni van het schooljaar.

Kan men met een OAO nog een leefloon ontvangen?

Het OCMW onderzoekt elke aanvraag voor leefloon afzonderlijk en zal zelf beslissen of een jongere ervoor in aanmerking komt. Of men nog leefloon kan ontvangen is afhankelijk van het loon (DA) of de vergoeding (OAO) die men krijgt. De jongere dient elke maand zijn loonbrief binnen te brengen bij het OCMW dat een bijpassing voorziet tot het bedrag van het leefloon.

Kan men een werkloosheidsuitkering in combinatie met een vergoeding OAO ontvangen?

Na overleg met VDAB geldt volgende richtlijn:

RVA is voorlopig nog verantwoordelijk voor vrijstellingen. Er bestaan vrijstellingen voor jongeren in alturnerende opleidingen.

Info en formulieren zijn terug te vinden op de site van

RVA: <http://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/t155>

Voor meer informatie richten jongeren zich best tot hun uitbetalingsinstelling (een vakbond of hulpkas voor werkloosheidsuitkering).

12.3 kosten voor een werkgever bij OAO

Zoals bij het aanwerven van personeel, houdt het opleiden van jongeren via een OAO ook enkele bijkomende verplichtingen in.

Om de kosten te bepalen moet men rekening houden met

- de maandelijkse vergoeding varieert van €444,30 tot €528,60 afhankelijk van opleidingsjaar en vooropleiding
- de beperkte RSZ-bijdragen: voor arbeiders +/- 17%; voor bedienden +/- 2% + vakantiegeld zie vraag – antwoord elders:

Tot 31 december van het jaar waarin de leerling 18 wordt, valt de OAO onder de gedeeltelijke RSZ-onderwerping.

Hierdoor zijn er enkel bijdragen verschuldigd voor jaarlijkse vakantie (indien leerling-arbeider), arbeidsongevallen, beroepsziekten en enkele kleinere bedragen. Het ondernemingshoofd moet aangesloten zijn bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Voor de jaarlijkse vakantie van de leerling-arbeider betaalt het ondernemingshoofd een bijdrage van 15,92 % (5,65 % per kwartaal en 10,27 % jaarlijks), berekend op de leervergoeding aan 108 %. Is de leerling een bediende, dan betaalt het ondernemingshoofd geen sociale zekerheidsbijdrage voor jaarlijkse vakantie. De bijdragen voor arbeidsongevallen en beroepsziekten kunnen worden gecupereerd via de doelgroepvermindering jongeren.

De OAO is volledig onderworpen aan de sociale zekerheid vanaf 1 januari in het jaar na de 18de verjaardag van de leerling.

In dat geval moeten zowel de leerling als het ondernemingshoofd RSZ-bijdragen betalen. De leerling zal zijn RSZ-bijdragen kunnen recupereren via de werkbonus. Het ondernemingshoofd zal de meerkosten die de volledige onderwerping met zich meebrengt quasi volledig kunnen recupereren via de structurele vermindering en/of de doelgroepvermindering jongeren.

- de wettelijke verplichting om een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten: kosten zijn door onderneming te bevragen bij de verzekeringsagent - hoogte premie afhankelijk van beroep tot beroep
- de niet-verplichte maar aan te raden aansluiting bij een sociaal secretariaat voor het opmaken van loonfiches, hulp bij de verplichte aanmelding dimona: kosten zijn door onderneming te bevragen bij sociaal secretariaat.
- de verplichting om aan te sluiten bij een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk: meer info door de onderneming te bevragen bij sociaal secretariaat of boekhouder. De minimumtarieven zijn wettelijk vastgelegd en variëren, naar gelang de onderneming meer of minder dan 5 werknemers heeft en naargelang de hoofdactiviteit van de onderneming, tussen €35,50 per werknemer per jaar en €112 per werknemer per jaar.
- de verplichting in sommige sectoren om specifieke persoonlijke beschermingsmiddelen te voorzien (veiligheidsschoenen,...) op basis van een risico-analyse.

13. Sociale bepalingen

13.1 Belastingen

Vóór 1 maart moet aan iedere leerling een belastingfiche 281.10 overhandigd worden met daarop het belastbaar inkomen van het jaar voordien.

De vergoeding vanuit de OAO en de DA komt onder de rubriek bezoldigingen.

13.2 Fiscaal ten laste

De gezinssituatie heeft geen invloed op de leervergoeding. De leervergoeding heeft wel een aantal fiscale implicaties, zowel voor de leerling zelf als voor de ouders.

Voor de leerling

De leerling betaalt in de meeste gevallen geen belastingen. Er wordt geen belasting betaald wanneer de jaarlijkse leervergoeding samen met het vakantiegeld en verminderd met de forfaitaire beroepskosten, niet hoger is dan 7 420 euro netto voor het aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016).

Wanneer de leerling geen aangifteformulier ontvangt, dan dient hij dat aan te vragen uiterlijk voor 1 juni volgend op het jaar waarin hij zijn inkomsten verwierf.

Voor de ouders

Een leerling kan voor het aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016) als persoon ten laste van zijn gehuwd of wettelijk samenwonende ouders worden beschouwd indien zijn nettobestaansmiddelen niet meer dan 3 140 euro netto bedragen. Dit stemt overeen met een brutobedrag van 3 925 euro. Voor een alleenstaande ouder wordt dit bedrag verhoogd tot 4 530 euro netto of 5 662,5 euro bruto. Het begrip 'bestaansmiddelen' is zeer breed. Het gaat om alle regelmatig of toevallig verworven inkomsten. Er gelden wel een aantal vrijstellingen. Zo telt bijvoorbeeld de eerste schijf van 3 140 euro onderhoudsuitkeringen niet mee om de bestaansmiddelen te berekenen. Dit neemt niet weg dat een leerling die een volledig kalenderjaar verbonden was door een OAO in de meeste gevallen niet meer als fiscaal ten laste zal beschouwd kunnen worden.

13.3 Incentives (mentorkorting, start-stagebonus)

Startbaanovereenkomst & Overeenkomst Alternerende Opleiding (OAO) & doelgroepvermindering jonge werknemers

Het startbanenstelsel is een federale bevoegdheid.

Het startbanenstelsel verplicht onder meer voor bepaalde werkgevers om jongeren aan te werven. De ondernemingen en de federale instellingen die ten minste 50 werknemers in dienst hebben, moeten jonge werknemers tewerkstellen a rato van 3% van het gemiddelde van hun personeelsbestand. De werkgevers uit de openbare sector (excl. federale overheid) en de werkgevers uit de non-profitsector die ten minste 50 werknemers in dienst hebben, moeten jonge werknemers a rato van 1,5% van hun personeelsbestand tewerkstellen.

Alle jongeren, geschoold (diploma hoger secundair onderwijs of hoger onderwijs) of niet geschoold, komen in aanmerking om aan deze verplichting te voldoen als zij minder dan 26 jaar zijn. Ook jongeren die met een OAO worden tewerkgesteld tellen bijgevolg mee om aan de 3% (of 1,5%) te geraken.

Een tewerkstelling van een jongere van minder dan 26 jaar met een OAO heeft echter NIET de hoedanigheid van een startbaanovereenkomst. Het niet in aanmerking komen van de OAO als startbaanovereenkomst heeft echter geen nadelen. Werkgevers moeten vanaf 1 juli 2016 niet langer voldoen aan de verplichting om voldoende jongeren in dienst te hebben (3% of 1,5%, zie boven) om in aanmerking te komen voor de doelgroepvermindering voor jonge werknemers. Bovendien geeft de tewerkstelling met een overeenkomst alternerende opleiding (en een deeltijdse overeenkomst in het DBSO van minder dan 20 uur) recht op een afzonderlijke doelgroepvermindering voor jonge werknemers in alternerende opleiding zolang de opleiding loopt.

Wanneer de jongere na de alternerende opleiding wordt tewerkgesteld bij de werkgever wordt opnieuw het recht geopend om gedurende 2 jaar gebruik te maken van de doelgroepvermindering voor jongeren. Dit betekent dat bij een aanwerving na de periode van de alternerende opleiding bij eenzelfde werkgever, die werkgever nog steeds een beroep kan doen op de doelgroepvermindering voor jongeren, zonder dat de periode als leerling in rekening wordt genomen.

Daarnaast voorzorg het federale startbanenstelsel een tijdelijke extra verlaging van de loonkost door middel van een werkuitkering, voor alle werkgevers die erg laag geschoolde jongeren in dienst nemen met een startbaanovereenkomst ("Activa Start"). Door de regionalisering van deze maatregel zullen vanaf 1 juli 2016 werkgevers die een erg-laaggeschoolde schoolverlater (of gelijkgestelde laaggeschoolde schoolverlater) aanwerven die in het Vlaams Gewest woont, geen recht meer hebben op dit Activa-Start-voordeel. Werkgevers die voor 1 juli 2016 een erg-laaggeschoolde (of gelijkgestelde laaggeschoolde) schoolverlater in dienst hebben genomen, behouden het voordeel.

Start-stagebonus

De start- en stagebonus geldt niet voor de stageovereenkomst alternerende opleiding.

De start-stagebonus **geldt voor de OAO maar enkel voor DBSO en leertijd**. Jongeren in een voltijdse school die met een OAO tewerkgesteld worden in het kader van schoolbank op de werkplek, hebben dus geen recht op een startbonus.

De startbonus is een premie voor jongeren die tijdens de leerplicht een OAO sluiten van minstens 4 maanden. Ze hebben recht op deze bonus, indien ze slagen in een opleidingsjaar.

De stagebonus is een premie voor ondernemingen die een OAO van minstens 4 maanden afsluiten met een leerplichtige leerling. Bij een vroegtijdige beëindiging van de OAO dient de overeenkomst in het betrokken opleidingsjaar minstens 3 maanden gelopen te hebben.

De startbonus/stagebonus bedraagt 500 EUR, op het einde van een eerste of een tweede opleidingsjaar en 750 EUR op het einde van een derde opleidingsjaar.

Situatie start-stagebonus Brussel:

Sinds de regionalisering geeft Vlaanderen een stagebonus aan bedrijven die in Vlaanderen gevestigd zijn (en meer bepaald stageplaatsen die in Vlaanderen liggen). Een startbonus voor jongeren die hun woonplaats in Vlaanderen hebben. Ook de andere gewesten volgen deze regeling.

Voor een Brussels bedrijf moet er een initiële aanvraag gebeuren bij beide gewesten, bij Brussel voor de stagebonus als de stageplaats in Brussel ligt, bij Vlaanderen voor de startbonus als de jongere in Vlaanderen woont. De bedragen blijven 500, 500, 750

Meer info op: <http://www.werk.be/online-diensten/start-en-stagebonus/het-bevoegde-gewest>

Mentorkorting

De mentorkorting **geldt voor de OAO, de DA en de stageovereenkomst.**

Het gaat om een vermindering van RSZ-bijdrage op de patronale RSZ bijdrage werknemer. Deze vermindering bedraagt 800 euro per kwartaal (beperkt tot de patronale RSZ- bijdrage werknemer die in een kwartaal moet worden betaald). Een zelfstandige die zelf een leerling opleidt, kan niet genieten van deze maatregel.

De mentor moet aan twee voorwaarden voldoen:

- Minstens 5 jaar het beroep uitoefenen.
- In het bezit zijn van:
 - Ofwel een getuigschrift dat aantoont dat hij of zij met vrucht een mentoropleiding heeft gevolgd.
 - Ofwel een ervaringsbewijs dat aantoont dat hij of zij over de gepaste competenties beschikt om mentor te zijn.
 - Ofwel een pedagogisch diploma dat betrekking heeft op het beroep dat geheel of gedeeltelijk aangeleerd wordt in het kader van de stage of de opleiding.

Meer info op: <http://www.werk.be/online-diensten/doelgroepvermindering-voor-mentors>

Werkbonus

De OAO is volledig onderworpen aan de sociale zekerheid vanaf 1 januari na de 18de verjaardag. Op dat ogenblik dient ook de leerling persoonlijke RSZ-bijdragen (13,07% van de leervergoeding) te betalen. De leerling zal zijn RSZ-bijdragen kunnen recupereren via de werkbonus. [Meer info: https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/2014-02/instructions/deductions/workers_reductions/workbonus.html](https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/2014-02/instructions/deductions/workers_reductions/workbonus.html)

13.4 Kinderbijslag

Kinderbijslag is gegarandeerd tot 31 augustus van het jaar waarin men 18 jaar wordt.

Vb. iemand die in december 18 jaar wordt zal vanaf 1 september van dat jaar niet meer onvoorwaardelijk rechtgevend zijn.

Vb iemand die in januari 18 jaar wordt, zal nog tot 31 augustus van dat jaar onder het onvoorwaardelijk recht op kinderbijslag vallen.

Vanaf 1 september van het jaar waarin de jongere 18 jaar wordt, geldt de kinderbijslaggrens in die zin dat wie meer verdient dan €530,49/maand geen recht meer heeft op kinderbijslag.

Het overschrijden wordt per maand bekeken en niet in een totaliteit van een jaar.

13.5 Nachtarbeid

Tewerkstelling tussen 20u 's avonds en 6 uur 's morgens is verboden voor alle leerlingen jonger dan 18 jaar

Voor leerlingen boven de 16 jaar gelden volgende uitzonderingen

- In horecabedrijven tot 23u mits de terugkeer naar de verblijfplaats is geregeld
- In het PC 304 (vermakelijkheidsbedrijven) tot 24u
- Volgens het recente KB van 25 maart 2016 (publicatie 7 april 2016) kan een jongere vanaf 16 jaar in een bakkerij-opleiding zijn stage of werk starten vanaf 4 uur

- In het geval van arbeid die niet mag worden onderbroken of uitgesteld zoals in de toeristische centra tijdens het seizoen en in het geval van ploegenarbeid.
- Bij ongeval of dringende arbeid aan machines of materieel in de onderneming.

Tussen 's avonds en 's morgens moet de nachtrust van jongeren beneden de 18jaar ten minste 12u bedragen. Bij het bepalen van het uurrooster moet de onderneming rekening houden met de verplichte aanwezigheden op de lesdag(en).

Vb. De lessen starten dinsdag om 8h30: de jongere mag maandag niet langer werken dan 20h30.

13.6 Overuren

De arbeidswet verbiedt overuren voor alle werknemers, ook voor de leerlingen. Werknemers die nog geen 18 jaar oud zijn genieten hier zelfs een bijzondere bescherming.

Indien er wegens zeer uitzonderlijke omstandigheden toch eens overuren gepresteerd worden, dienen deze in de daaropvolgende dagen gecompenseerd te worden door vrije uren.

13.7 Rechtenopbouw sociale zekerheid

De leerlingen verbonden door een OAO vallen onder het sociaal zekerheidsstatuut voor leerlingen in alternerende opleiding.

Ziekte-uitkeringen

Tijdens de OAO kunnen leerlingen ziekte-uitkering krijgen (na een periode met gewaarborgd loon). Om recht te hebben op een ziekte-uitkering, moet je eerst een wachttijd vervullen of daarvan vrijgesteld zijn. Bij een voltijdse overeenkomst moet de leerling 120 dagen gewerkt hebben (sommige gewettigde afwezigheden worden ook beschouwd als werkdagen: verlof, ziekte) gedurende de 6 voorafgaande maanden. Bij een DA moeten leerlingen een wachttijd van 400 gewerkte (of gelijkgestelde) uren doorlopen in de 6 voorafgaande maanden om het recht op ziekte uitkering (na gewaarborgd loon) te openen.

Vrijstelling van wachttijd kan bekomen worden o.b.v. studies: minstens 1ste jaar 2de graad KSO/TSO/BSO voleindigd hebben en binnen 13 maanden instappen in alternerende opleiding.

Vanaf 1/1 van het jaar waarin de leerling 19 moet de leerling een eigen ziekenboekje openen als titularis voor zowel geneeskundige verstrekkingen als voor uitkeringen.

Voordien is het belangrijk dat de leerling zich zo snel mogelijk ook tot het ziekenfonds richt ingeval:

- De leerling reeds een half jaar met een OAO of DA werd opgeleid OF vrijgesteld is van wachttijd
- de duur van de ziekte 14 dagen (arbeider) of 30 dagen (bediende) zou overschrijden

Hou er rekening mee dat de leerling voor geneeskundige verstrekkingen (o.a. doktersbezoeken) nog ten laste blijft op het boekje van de ouders tot 31/12 van het jaar waarin hij/zij 18 wordt, dat titularis worden van een ziekenboekje kosten met zich meebrengt en dat het te allen tijde mogelijk is het boekje asap te openen bij langdurige ziekte.

Werkloosheid

- **Tijdelijke werkloosheid tijdens de alternerende opleiding: tijdelijke werkloosheidsuitkeringen?**

Als de OAO geschorst wordt wegens tijdelijke werkloosheid (bv. bij slecht weer of bij gebrek aan werk op grond van economische oorzaken) kunnen tijdelijke werkloosheidsuitkeringen worden aangevraagd.

- **Werkloosheid na de alternerende opleiding: inschakelingsuitkeringen**

Toelaatbaarheid:

Een leerling is o.a. toelaatbaar op inschakelingsuitkeringen op basis van een voleindigde alternerende opleiding. Voleindigd betekent dat de leerling tot het einde heeft deelgenomen aan alle activiteiten opgelegd in het programma van de opleiding.

De leerling moet dus de lessen tot het einde hebben gevolgd en aan alle examens hebben deelgenomen.

Opgelet!

Vanaf 1 september 2015 werden de voorwaarden voor toelaatbaarheid verstrengd voor jongeren jonger dan 21 jaar. Voor je 21ste zal je enkel nog toelaatbaar zijn voor inschakelingsuitkeringen als je een diploma secundair onderwijs hebt behaald of een alternerende opleiding succesvol hebt voleindigd/afgewerkt.

- **Beroepsinschakelingstijd**

Vooraleer iemand inschakelingsuitkeringen kan genieten moet hij/zij eerst een beroepsinschakelingstijd van 310 dagen doorlopen.

Vanaf 1 juli 2015 kan de beroepsinschakelingstijd in twee gevallen worden ingekort:

- 1) Als de alternerende opleiding succesvol wordt voleindigd kan de beroepsinschakelingstijd verminderd worden met het aantal kalenderdagen, zondagen uitgezonderd, die gelegen zijn in de periode gedekt door de OAO.
- 2) Als de leerling de alternerende opleiding zonder succes heeft voleindigd, kan de beroepsinschakelingstijd worden verminderd met de helft van het aantal kalenderdagen, zondagen uitgezonderd, dat gelegen is in de periode gedekt door de OAO. De beroepsinschakelingstijd kan in dit geval echter niet minder dan 155 dagen omvatten.

Pensioenen

De OAO/DA is volledig onderworpen aan de sociale zekerheid vanaf 1 januari na de 18de verjaardag. De volledige onderwerping opent voor de leerling bijkomende rechten op het vlak van de sector pensioenen. Concreet bouwt de jongere dus pensioenrechten op door zijn tewerkstelling via een OAO/DA vanaf januari van het jaar waarin hij/zij 19 wordt.

13.8 Reiskosten

Woon-werkverkeer bij OAO

Bij OAO is er ook een terugbetaling woon-werkverkeer

De onderneming moet bijdragen in de verplaatsingskosten van de leerling voor het woon-werkverkeer met het openbaar vervoer:

- Bij een verplaatsing met de bus of de tram moet de werkgever tussenkomen indien de afstand minimaal 5 km bedraagt. Gemiddeld schommelt deze bijdrage rond 75 % van de werkelijke vervoerprijs, zowel in het geval van een verplaatsing per trein als in het geval van het gebruik van een ander gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel zoals bus of tram.

- Voor het woon-werkverkeer dat de leerling aflegt met privévervoer moet gekeken worden naar de cao van de sector

De tussenkomst van het ondernemingshoofd in de verplaatsingskosten tast het recht op kinderbijslag niet aan.

CAO Bouwsector: Reistijd arbeidstijd – mobiliteitsvergoeding

Het betrokken CAO van de bouwsector is van toepassing op werknemers en werkgevers verbonden door een arbeidsovereenkomst. Het is dus van toepassing op leerlingen verbonden door een deeltijdse arbeidsovereenkomst maar niet op leerlingen verbonden door een andere soort overeenkomst. We pleiten er wel voor om ook die laatste leerlingen op dezelfde manier te behandelen als de gewone werknemers. Indien er geen mobiliteitsvergoeding wordt toegekend, zijn wij de mening toegedaan dat de reistijd als arbeidstijd moet worden beschouwd (de mobiliteitsvergoeding wordt immers toegekend om de reistijd niet als arbeidstijd te moeten beschouwen).

13.9 Verplichte sociale documenten (dimona, RSZ, loonbriefje, belastingsfiche, de individuele rekening)

Wat wordt aangegeven in dimona bij OAO? Bv 24u of 38u (gezien voltijds en les inbegrepen)

De overeenkomst wordt met een uurrooster voor de volledige periode (met inbegrip van de lesperiodes) doorgegeven (onafhankelijk of er schorsingen zijn in deze periode of niet). Als de opleiding in leren en werken 3 jaar bedraagt of een 2 jaar in Schoolbank op de werkplek, kan dit ook voor deze 3 of 2 jaren opgemaakt worden en doorgegeven worden. De aangifte moet gebeuren uiterlijk op het ogenblik dat de leerling begint te werken.

Is er een specifieke dimona-code

Voor leerjongeren bestaat geen specifieke code, ze moeten onder de algemene code OTH aangegeven worden, behalve leerlingen in de bouwsector die de code RTA hebben (https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/obligations/obligations_nssso/dimona/principaldata.html#h22)

Deze regel is van toepassing op iedereen die onder het “sokkelstatuut” valt en als dusdanig binnen de sociale zekerheid (bv. ook via de DmfA) gekend is als een persoon met het statuut van leerling.

Moet men bij een 2^e overeenkomst ook een dimona-aangifte doen?

Als men bij de DIMONA-aangifte van de eerste overeenkomst geen einddatum heeft ingevuld dan moet men voor het onmiddellijk aansluitende contract geen DIMONA-IN aangifte doen. Heeft men wel een einddatum ingevuld dan moet men die einddatum wijzigen via een DIMONA-aangifte type Wijziging.

Hoe/wanneer gebeurt de dimona-aangifte? Geef je gesimuleerde werkplek ook aan? Aangeven van elke schorsing?

- **Stageovereenkomst alternerende opleiding: geen dimona-aangifte vereist**
Voor de stagiairs met stageactiviteiten waarvan de duur expliciet wordt vastgesteld door de bevoegde overheid (de duur wordt vastgelegd in het standaardtraject) geleverd bij een werk- of stagegever binnen het kader van een cursus die leidt tot het afleveren van een

diploma, getuigschrift of bewijs van beroepsbekwaamheid is geen Dimona-aangifte vereist. Indien de duur niet wordt vastgelegd gebeurt een dimona-aangifte zonder Dmfa. Aangezien in het standaardtraject bepaald is wanneer er een stageovereenkomst gesloten dient te worden en bepaald is dat die minder dan 20u is, dient er geen aangifte te gebeuren.

- **OAO: wel een dimona-aangifte vereist**

Aangezien deze leerlingen onder het sociaal zekerheidsstatuut alternerende opleiding vallen, is een dimona-aangifte vereist. De aangifte moet gebeuren uiterlijk op het moment dat de leerling begint te werken.

De schorsingen van de overeenkomst moeten niet worden aangegeven . Gesimuleerde werkplekken worden niet apart aangegeven, dit zit vervat in de aangifte van de volledige OAO.

Ook voor het stelsel leren en werken betekent dit dat de OAO voor de duurtijd (1 schooljaar, maar kan ook onmiddellijk voor traject van 2, 3 jaar gesloten worden) aan dimona wordt doorgegeven, voor de start van de tewerkstelling.

Het arbeidsreglement is onderdeel van de overeenkomst? Wat bij wijzigingen?

Ja, dat klopt. Net zoals bij gewone werknemers heeft het AR een zelfde juridische waarde als een overeenkomst (enkel voor relevante bepalingen). Bij wijziging moet de jongere dit AR als addendum ondertekenen

13.10 Weerverlet

Bij weerverlet wordt de overeenkomst geschorst.

Er zijn een aantal te vervullen formaliteiten door de leerling en onderneming.

Administratieve formaliteiten:

info leerling <http://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/t50>

Info werkgever <http://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/e28>

Formulieren: C3.2 A + C3.2 werkgever + C3.2 werknemer

Voor elke maand met tijdelijke werkloosheid moet leerling attest bezorgen dat hij/zij regelmatig de lessen volgt = C98 - <http://www.rva.be/nl/formulieren/c98>)

13.11 Ziekte

Wat is de regeling betreffende het ziekteverlof en het gewaarborgd loon?

De overeenkomst van alternerende opleiding zal in dezelfde gevallen worden geschorst (bv. ziekte, tijdelijke werkloosheid, klein verlet, ...) als een arbeidsovereenkomst. De leerling zal hierbij ook in dezelfde gevallen als een werknemer verbonden door een arbeidsovereenkomst recht hebben op een vergoeding.

- Een arbeider die nog geen maand ononderbroken in dienst is bij dezelfde onderneming, ontvangt geen gewaarborgd loon. Indien de anciënniteit van 1 maand bereikt wordt gedurende de periode van ongeschiktheid, kan betrokkene wel aanspraak maken op de vergoeding van de resterende dagen.
- Een bediende **behoudt het recht op zijn loon** (100%) ten laste van de werkgever gedurende de eerste 30 dagen van arbeidsongeschiktheid, **ongeacht zijn anciënniteit**

Hierop bestaat 1 uitzondering: in geval van arbeidsongeval of beroepsziekte zal de leerling geen recht hebben op een leervergoeding maar onmiddellijk terugvallen op de arbeidsongevallenverzekering van de onderneming of de vergoeding van het fonds voor beroepsziekten. Deze vergoedingen liggen algemeen hoger dan de leervergoeding

Een jongere met een OAO valt onder het statuut alternerend leren en zal mits het vervullen van een wachttijd, of bij vrijstelling van wachttijd, na de periode van gewaarborgd loon een ziekte-uitkering kunnen bekomen (zie Rechtenopbouw sociale zekerheid – ziekte-uitkering)

Leerling- arbeider	
Anciënniteit	Wachttijd* ziekenfonds is doorlopen (of vrijstelling)?
<p>< 1 maand: geen gewaarborgd loon/LV</p> <p>≥ 1 maand: gewaarborgd loon/LV</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1ste tot 7 dag 100% • 8ste tot 14de dag 85,88% • 15de tot 30ste dag 25,88% 	<p>Ja**: meteen ziekte-uitkering</p> <p>Neen: geen ziekte-uitkering (pas als wachttijd volledig is doorlopen)</p> <p>Ja: ziekte-uitkering na 14 dagen</p> <p>Neen: geen ziekte-uitkering na 14 dagen (pas als wachttijd volledig is doorlopen)</p>
Leerling -bediende	
Eerste 30 dagen	Na 30 dagen: wachttijd ziekenfonds is doorlopen (of vrijstelling)?
Gewaarborgd loon ongeacht anciënniteit	<p>Ja: ziekte-uitkering vanaf 31ste dag</p> <p>Neen: geen ziekte-uitkering vanaf 31ste dag (pas als wachttijd volledig is doorlopen)</p>

* 120 werkdagen of gelijkgestelde dagen gedurende de voorafgaande 6 maanden bij een voltijdse OAO – 400u werk of gelijkgestelde tijd gedurende de voorafgaande 6 maanden DA

** Leerling kan wachttijd al hebben doorlopen tijdens OAO of DA bij andere onderneming OF Vrijstelling van wachttijd kan bekomen worden o.b.v. studies: minstens 1ste jaar 2de graad KSO/TSO/BSO voleindigd hebben en binnen 13 maanden instappen in alternerende opleiding.

Hebben de jongeren een eigen ziekenboekje nodig?

Een jongere die valt onder de volledige onderwerping moet een eigen ziekenboekje afsluiten. Dat betekent concreet vanaf januari van het jaar waarin de jongere 19 wordt. Vanaf dat moment is de jongere onderworpen aan sector uitkeringen en geneeskundige verstrekkingen. Indien de jongere een OAO afsluit valt hij/zij onder het statuut alternerend leren. Dat betekent dat er rechten worden opgebouwd, o.a. recht op ziekte-uitkering na de periode gewaarborgd loon. In dergelijke gevallen zal een jongere ook als hij/zij nog onder beperkte onderwerping valt een eigen ziekenboekje moeten openen. (zie ook hoofdstuk 13.6 rechtenopbouw – ziekte-uitkeringen).

13.12 Zondagswerk

In de regel mogen jongeren (- 18j) geen arbeid verrichten op zondag, op de tien wettelijke feestdagen of de bijkomende rustdag die hen onmiddellijk volgend op of voorafgaand aan een zondag moet worden toegekend.

Afwijkingen zijn mogelijk maar zelfs in geval van afwijking, mogen jongeren geenszins meer dan één zondag op twee arbeid verrichten, behalve met voorafgaande toelating van de bevoegde inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetgeving.

Zij hebben, in geval van arbeid op zondagen, bijkomende rustdagen of feestdagen, recht op inhaalrust overeenkomstig de wettelijke bepalingen met betrekking tot de rust op zondag en op betaalde feestdagen, onder dezelfde voorwaarden en met dezelfde duur als de volwassen werknemers.

AFWIJKINGEN: In bepaalde gevallen mag er op die dagen of op bepaalde ervan wel worden gewerkt :

- **OVERMACHT** (Mits de onderneming de bevoegde inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetgeving binnen drie dagen hiervan schriftelijk op de hoogte stelt)
Dan kan het in deze gevallen van overmacht:
 - arbeid verricht om het hoofd te bieden aan een voorgekomen of dreigend ongeval in de onderneming of voor rekening van derden;
 - dringende arbeid aan machines of materieel in de onderneming of voor rekening van derden;
 - arbeid die door een onvoorziene noodzakelijkheid wordt vereist.
- **AFWIJKINGEN BIJ KONINKLIJK BESLUIT**
K.B. van 23 mei 1972 – algemene afwijkingen:
 - Het kan als jongeren:
 - hun medewerking verlenen aan uitvoeringen van culturele, wetenschappelijke, opvoedkundige of artistieke aard en aan modeshows en voorstellingen van collecties klederen;
 - deelnemen aan sportmanifestaties.
 - Mits de werkgever de bevoegde inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetgeving hiervan tenminste vijf dagen vooraf schriftelijk op de hoogte stelt, mogen de jeugdige werknemers gedurende bepaalde perioden (kerstvakantie, paasvakantie, periode tussen Pinksterzondag en 30 september) tewerkgesteld worden in bepaalde ondernemingen uitgebaat in badplaatsen, luchtkuuroorden en toeristische centra :
 - kleinhandelszaken;
 - kapperssalons;
 - ondernemingen van openbare vertoningen en vermakelijkheden;
 - ondernemingen voor het verhuren van boeken, stoelen en vervoermiddelen.
 -

Andere koninklijke besluiten reeds afgesloten voor:

- **horeca-sector** (K.B. van 10 juli 1972),
- **kleinbakkerij en kleinbanketbakkerij** (K.B. van 12 december 1974),
- **textielnijverheid** en het breiwerk (K.B. van 14 april 1975).

Koninklijk besluit (specifiek voor bepaalde leerlingenstages in het Nederlandstalig voltijds secundair onderwijs)

- **binnenscheepvaart** (K.B. van 26 augustus 2003),
- **vervoer** (K.B. van 2 augustus 2002),
- **zelfstandige kleinhandel** (K.B. van 2 augustus 2002),
- **kleinhandel in voedingswaren** (K.B. van 2 augustus 2002),
- Aanvullend Nationaal PC voor de **bedienden** (K.B. van 2 augustus 2002),
- **koopvaardij** (K.B. van 26 augustus 2003),
- **vermakelijkheidsbedrijf** (K.B. van 6 februari 2006).

Mag er op zondag gewerkt worden in de zorgsector door -18jarigen?

FOD WASO bevestigt bovenstaande regeling, wat betekent dat in de zorgsector geen enkele afwijking mogelijk is behoudens overmacht.

14. Welke documenten moeten scholen/leerlingen/bedrijven ondertekenen?

Men dient de modelovereenkomst overeenkomst alternerende opleiding of de stageovereenkomst alternerende opleiding te gebruiken. Dit is inclusief uurrooster en toe te voegen opleidingsplan. Dit model zal via de digitale erkenningstool ter beschikking worden gesteld door Syntra Vlaanderen in opdracht van de sectorale partnerschappen en het Vlaams partnerschap. De overeenkomst wordt ondertekend door de leerling, de opleidingsinstelling en de onderneming.

Mogelijk zullen bedrijven in het kader van de erkenningsvoorwaarden extra documenten dienen te bezorgen.

15. Begeleiding

Een goede begeleiding valt of staat met de beschikbaarheid van alle partijen. Dit continue proces van begeleiding en opvolging, hoe wordt dit verzekerd tijdens de vakantieperiodes?

Binnen het stelsel van leren en werken is er in het decreet leren en werken voorzien dat er te allen tijde iemand van de school bereikbaar moet zijn voor de leerling (dus ook in periodes van vakantie). In het BVR van schoolbank op de werkplek werd dit ook ingeschreven. Dit impliceert niet noodzakelijk dat deze persoon aanwezig moet zijn op de school, maar wel dat deze bereikbaar is indien zich iets voordoet. Ook dient er rekening te worden gehouden met de statutaire rechten van het schoolpersoneel.

16. Modelovereenkomsten

Model van een overeenkomst van alternerende opleiding als vermeld in artikel 2

Overeenkomst van alternerende opleiding

GESLOTEN MET TOEPASSING VAN HET DECREET VAN 10 juni 2016
TOT REGELING VAN BEPAALDE ASPECTEN VAN ALTERNERENDE OPLEIDINGEN

Tussen

de onderneming:

maatschappelijke zetel:

ondernemingsnummer:

vertegenwoordigd door:

.....

de leerling:

voornaam :

achternaam :

Rijksregisternummer:

adres :

nationaliteit :

wettelijk vertegenwoordiger:

en de onderwijs- of opleidingsinstelling:

naam:

.....

adres van de hoofdvestigingsplaats of maatschappelijke zetel:

.....

vertegenwoordigd door:

.....

hierna de opleidingsverstrekker te noemen,

wordt overeengekomen wat volgt:

Artikel 1

De overeenkomst heeft als doel de jongere de competenties van de opleiding
.....
te laten verwerven vastgelegd in het opleidingsplan opgemaakt door de
opleidingsverstrekker in samenspraak met de onderneming.

De opleiding omvat deels een opleiding op de werkplek en deels
contactonderwijs bij de opleidingsverstrekker.

De onderneming en de opleidingsverstrekker maken afspraken voor de
opvolging van de vordering van de leerling op de werkvloer.

De onderneming en de opleidingsverstrekker geven regelmatig feedback aan de
leerling over zijn vorderingen op de werkplek en bij de opleidingsverstrekker.

Artikel 2

De overeenkomst begint op en eindigt op.....

De einddatum van de overeenkomst kan worden gewijzigd als gevolg van een
beslissing van de klassenraad als het om een opleiding in het secundair
onderwijs gaat, of van het begeleidingsteam als het om een opleiding in de
leertijd gaat. In dat geval wordt de gewijzigde einddatum als bijlage bij de
overeenkomst gevoegd.

Artikel 3

De opleiding op de werkplek vindt plaats in:
.....

De onderneming wijst de volgende mentor voor de opleiding van de leerling aan:
.....;

De onderneming zorgt voor een aanspreekpunt voor de leerling bij afwezigheid
van de mentor.

Artikel 4

De lessen vinden plaats in volgende vestigingsplaats of lesplaats van de
opleidingsverstrekker:
.....
...

De opleidingsverstrekker wijst de volgende trajectbegeleider voor de leerling
aan:
.....

De opleidingsverstrekker zorgt voor een aanspreekpunt voor de jongere bij afwezigheid van de trajectbegeleider.

Artikel 5

De wekelijkse arbeidsduur bedraagt uren per week. Dit stemt overeen met de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van toepassing op de onderneming.

De lesuren en de met lessen gelijkgestelde activiteiten zijn daarin inbegrepen en worden gelijkgesteld met een arbeidsuur van 60 minuten.

De overeenkomst wordt uitgevoerd volgens volgend uurrooster:

dagen	onderneming		opleidingsverstrekker	
	voormiddag van ... tot	namiddag van ... tot	voormiddag van ... tot	namiddag van ... tot
maandag				
dinsdag				
woensdag				
donderdag				
vrijdag				
zaterdag				
zondag				

Als het alterneringsschema of de uren op de werkplek niet iedere lesweek identiek zijn, worden de verschillende uurroosters als bijlage bij de overeenkomst gevoegd.

In periodes dat er geen alternering is tussen de opleiding op de werkplek en de opleiding bij de opleidingsverstrekker wordt de overeenkomst voltijds uitgevoerd in de onderneming onverminderd de van toepassing zijnde vakantieregeling.

De totale duur (uren opleiding in de onderneming en opleiding bij de opleidingsverstrekker) mag nooit meer bedragen dan de normale voltijdse arbeidsduur die in de onderneming van toepassing is.

Artikel 6

De onderneming betaalt een leervergoeding aan de leerling. De leervergoeding bedraagt bij de aanvang van de overeenkomst euro per maand⁴.

⁴ Op basis van het GGMMI van toepassing op 1 juni 2016 bedragen de leervergoedingen:

- 1° 29% van het GGMMI (444,30 euro) tijdens het eerste opleidingsjaar van de alternerende opleiding;
- 2° 32% van het GGMMI (490,30 euro) als de leerling een van de volgende jaren of graden met succes heeft beëindigd:
 - a) het eerste opleidingsjaar van de alternerende opleiding;

Dat bedrag wordt verhoogd overeenkomstig artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleiding.

De onderneming betaalt de leervergoeding op het rekeningnummer dat de leerling opgeeft.

Artikel 7

De onderneming zal zich schikken naar alle wettelijke en conventionele bepalingen die van toepassing zijn op de onderneming.

Artikel 8

Als de leerling bij de uitvoering van de overeenkomst aan de onderneming of derden schade berokkent of gebrekkig werk aflevert, is hij alleen aansprakelijk in geval van bedrog of zware schuld. Voor lichte schuld is hij alleen aansprakelijk als die schuld eerder gewoonlijk dan toevallig bij hem voorkomt.

De leerling is niet verantwoordelijk voor de beschadigingen of de sleet die toe te schrijven is aan het regelmatige gebruik van het voorwerp, noch voor het toevallige verlies ervan.

Artikel 9

De onderneming sluit een arbeidsongevallenverzekering waarbij de volgende risico's verzekerd zijn:

- ongevallen in de onderneming;
- ongevallen bij de opleidingsverstrekker;
- ongevallen op de weg tussen de woonplaats en de onderneming;
- ongevallen op de weg tussen de woonplaats en de lesplaats of de plaats waar met lessen gelijkgestelde activiteiten plaatsvinden;
- ongevallen op de weg tussen de onderneming en de lesplaats of de plaats waar met lessen gelijkgestelde activiteiten plaatsvinden;

De onderneming sluit een verzekering die zijn/haar burgerlijke aansprakelijkheid en die van zijn/haar aangestelden dekt.

Artikel 10

Deze overeenkomst wordt geregeld door de bepalingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

-
- 3°
- b) de tweede graad van het secundair onderwijs;
- a) het tweede opleidingsjaar van de alternerende opleiding;
 - b) het eerste jaar van de derde graad van het secundair onderwijs;
 - c) de kwalificatiefase van het buitengewoon secundair onderwijs (opleidingsvorm 3);
 - d) een alternerende opleiding van minstens twee jaar.

De bepalingen van het decreet betreffende de rechten en plichten van de partijen en betreffende de schorsing en beëindiging van de overeenkomst, het opleidingsplan en het arbeidsreglement maken deel uit van deze overeenkomst en worden als bijlage bij de overeenkomst gevoegd.

Opgemaakt op,, in drie exemplaren waarvan:

- één exemplaar bestemd is voor de leerling en zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- één exemplaar bestemd is voor de onderneming;
- één exemplaar bestemd is voor de opleidingsverstrekker.

De onderneming bezorgt een kopie van de overeenkomst aan het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen, Kanselarijstraat 19, 1000 Brussel, duaalleren@syntravlaanderen.be.

De onderneming De opleidingsverstrekker

De leerling De wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige leerling

Stageovereenkomst alternerende opleiding

GESLOTEN MET TOEPASSING VAN HET DECREET VAN 10 juni 2016
TOT REGELING VAN BEPAALDE ASPECTEN VAN ALTERNERENDE OPLEIDINGEN

Tussen

de onderneming:

maatschappelijke zetel:

ondernemingsnummer:

vertegenwoordigd door:

.....

de leerling:

voornaam :

achternaam :

Rijksregisternummer:

adres :

nationaliteit :

wettelijk vertegenwoordiger:

en de onderwijs- of opleidingsinstelling:

naam:

.....

adres van de hoofdvestigingsplaats of maatschappelijke zetel:

.....

vertegenwoordigd door:

.....

hierna de opleidingsverstrekker te noemen,

wordt overeengekomen wat volgt:

Artikel 1

De overeenkomst heeft als doel de jongere de competenties van de opleiding
.....
te laten verwerven vastgelegd in het opleidingsplan opgemaakt door de
opleidingsverstrekker in samenspraak met de onderneming.

De opleiding omvat deels een opleiding op de werkplek en deels
contactonderwijs bij de opleidingsverstrekker.

De onderneming en de opleidingsverstrekker maken afspraken voor de
opvolging van de vorderingen van de leerling op de werkvloer.

De onderneming en de opleidingsverstrekker geven regelmatig feedback aan de
leerling over zijn vorderingen op de werkplek en bij de opleidingsverstrekker.

Artikel 2

De overeenkomst begint op en eindigt op.....

De einddatum van de overeenkomst kan worden gewijzigd als gevolg van een
beslissing van de klassenraad als het om een opleiding in het secundair
onderwijs gaat, of van het begeleidingsteam als het om een opleiding in de
leertijd gaat. In dat geval wordt de gewijzigde einddatum als bijlage bij de
overeenkomst gevoegd.

Artikel 3

De opleiding op de werkplek vindt plaats in:
.....
....

De onderneming wijst de volgende mentor voor de opleiding van de leerling aan:
.....
....

De onderneming zorgt voor een aanspreekpunt voor de leerling bij afwezigheid
van de mentor.

Artikel 4

De lessen vinden plaats in volgende vestigingsplaats of lesplaats van de
opleidingsverstrekker:
.....
.....

De opleidingsverstrekker wijst de volgende trajectbegeleider voor de leerling aan:

.....

De opleidingsverstrekker zorgt voor een aanspreekpunt voor de jongere bij afwezigheid van de trajectbegeleider.

Artikel 5

De wekelijkse arbeidsduur bedraagt uren per week. Dit stemt overeen met de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van toepassing op de onderneming.

De lesuren en de met lessen gelijkgestelde activiteiten zijn daarin inbegrepen en worden gelijkgesteld met een arbeidsuur van 60 minuten.

De overeenkomst wordt uitgevoerd volgens volgend uurrooster:

dagen	onderneming		opleidingsverstrekker	
	voormiddag van ... tot	namiddag van ... tot	voormiddag van ... tot	namiddag van ... tot
maandag				
dinsdag				
woensdag				
donderdag				
vrijdag				
zaterdag				
zondag				

Als het alterneringsschema of de uren op de werkplek niet iedere lesweek identiek zijn, worden de verschillende uurroosters als bijlage bij de overeenkomst gevoegd.

De totale duur (uren opleiding in de onderneming en opleiding bij de opleidingsverstrekker) mag nooit meer bedragen dan de normale voltijdse arbeidsduur die in de onderneming van toepassing is.

Artikel 6

De leerling volgt de schoolvakantieregeling.

Artikel 7

De overeenkomst is onbezoldigd.

De onderneming kan aan de leerling een onkostenvergoeding betalen.

Artikel 8

De onderneming zal zich schikken naar alle wettelijke en conventionele bepalingen die van toepassing zijn op de onderneming.

Artikel 9

Als de leerling bij de uitvoering van de overeenkomst aan de onderneming of derden schade berokkent of gebrekkig werk aflevert, is hij alleen aansprakelijk in geval van bedrog of zware schuld. Voor lichte schuld is hij alleen aansprakelijk als die schuld eerder gewoonlijk dan toevallig bij hem voorkomt.

De leerling is niet verantwoordelijk voor de beschadigingen of de sleet die toe te schrijven is aan het regelmatige gebruik van het voorwerp, noch voor het toevallige verlies ervan.

Artikel 10

De onderneming sluit een verzekering die zijn/haar burgerlijke aansprakelijkheid en die van zijn/haar aangestelden dekt.

De onderneming zorgt voor de verzekering van de volgende risico's:

.....
.....
.....

De opleidingsverstrekker zorgt voor de verzekering van de volgende risico's:

.....
.....

Artikel 11

Deze overeenkomst wordt geregeld door de bepalingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

De bepalingen van het decreet betreffende de rechten en plichten van de partijen en betreffende de schorsing en de beëindiging van de overeenkomst, het opleidingsplan, en het arbeidsreglement maken deel uit van deze overeenkomst en worden als bijlage bij de overeenkomst gevoegd.

Opgemaakt op,, in drie exemplaren waarvan

- één exemplaar bestemd is voor de leerling en zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- één exemplaar bestemd is voor de onderneming;
- één exemplaar bestemd is voor de opleidingsverstrekker.

De onderneming bezorgt een kopie van de overeenkomst aan het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen, Kanselarijstraat 19, 1000 Brussel, duaalleren@syntravlaanderen.be .

De onderneming De opleidingsverstrekker

De leerling De wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige leerling